1917. NOVEMBER 15.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LVI. ÉVF. KÖZLÖNYE 21—22. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:
BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizetési dij egy évre 16 korona

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapitó tagjai, kik legalább 300 kor. alapitványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági dij fejében ingyen kapják. Azok az alapitó tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapitottak, 6 kor. kedvezményes árért járathatják.

— o —

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-uteza 6. sz. II. em.

— o —

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt dijért közöltetnek.
(Telefon: 37—22.)

NAPIKÉRDÉSEK.

(A fatermelési kényszer. — A földbirtokforgalom korlátozása. — Az áterdőlések bevezetése az államilag kezelt erdőbirtokokon.)

A háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a kormány ujabban ismét két, a gazdasági életet mélyen érintő rendeletet adott ki.

Értjük ez alatt elsősorban a f. é. 3907. M. E. szám alatt kelt s alább az Erdészeti Rendeletek Tárában közölt rendeletet, amelyben egyfelől felhatalmazást nyer a földmivelésügyi miniszter, hogy rendkivüli fahasználatokat a vármegyei gazdasági albizottságok mellőzésével is engedélyezhessen, továbbá minden birtokost erdeje vágásra érett és okszerüen kihasználható faállományának kihasználására kötelezhessen s a fahasználatot, ha a birtokos maga a kitüzött határidő alatt meg nem kezdi vagy nem a kellő erővel foganatositja, a vármegye első tisztviselője utján foganatosittathassa az erdőbirtokos költségén.

A rendelet czélzatát a mai viszonyok érthetővé teszik. Fatermelésünk nem emelkedik a szükségletnek megfelelő mértékben, inkább hanyatlik. Ha azonban a hanyatlás okait kutatjuk, ezeket

nem annyira az erdőbirtokosokban találjuk (mert ki ne lenne közülük hajlandó a mai magas árak mellett erdejének fatermését piaczra hozni, kivált ha ezzel még hazafias kötelességet is teljesit?), hanem ezeket az okokat főként a munkáskéz és fuvarerő hiányában, ember és állat élelmezésének nehézségében, másodsorban azonban a hatósági beavatkozások tömkelegében is kell keresni, amely utóbbi ma oly személyzet fentartását teszi szükségessé, mely meghaladja a békekori állományt. Annyi hatóságnál és központnál kell élelmiszerekért, takarmányért, szállitási igazolványokért stb. eljárni s az elintézés sok esetben oly hosszadalmas, hogy természetesen ez is bénitólag hat a fatermelésre.

Ugy látszik azonban, hogy ezeken a tulajdonképeni okokon nem lehet segiteni, különben fel kellene tételezni, hogy a kormány elsősorban ezek megszüntetésére törekednék s nem nyulna a kényszer eszközéhez azokkal szemben, akiknél a termelési készség minden bizonynyal feltételezhető.

Habár azonban már a kényszereszközöknél tartunk, ezek alkalmazásánál mégis gondoskodni kellene az erdőgazdaság és az erdőbirtokosok jogos érdekeinek megvédéséről, különben a katonai eszközökkel végzett termelés az ország erdőállományára és az erdőbirtokosokra egyaránt felette károsító lehet. Sajnos, ebben a tekintetben igen hézagosnak kell mondanunk az emlitett rövid rendeletet, amely erdőrendészeti rendeleteink minden lehetőséget kimeriteni igyekvő szokott bőbeszédüségétől eltérően igen szükszavu és a kényszertermelés leglényegesebb oldalait szabályozatlanul hagyja.

A fatermelés fokozása érdekében a kormány kényelmetlennek találja a rendkivüli fahasználatok engedélyezési eljárásának hosszadalmasságát s ezen ugy segit, hogy az elsőfoku erdőrendészeti hatóságokat egyszerüen kirekeszti. Ez sok tekintetben aggályos, de bele tudnánk nyugodni, ha legalább az erdőfelügyelőségek meghallgatása biztositva lenne, melyek a helyi viszonyok ismerete alapján igen rövid uton mondhatnának véleményt. Enélkül alig képzelhetjük el a fahasználatok ügyének a helyi viszonyokat figyelembe vevő elintézését.

A fakihasználás kötelezettségének kimondását önmagában, a mai rendkivüli viszonyok között, nem kifogásoljuk s elismeréssel kell fogadnunk azt a korlátozást is, hogy csak vágásra érett és

okszerüen kihasználható faállományokra vonatkozik. Ámde ez egymagában csak akkor meriti ki az erdő és a birtokos érdekeinek megóvása szempontjából szükséges intézkedéseket, ha maga a birtokos termeli ki a fát.

Már kételyek merülhetnek fel, ha a birtokos erdejének vágható részeit tövön eladta s a termelő vállalkozó az, aki nem felel meg termelési kötelezettségének. A rendelet csak a birtokosról szól, holott ma, sajnos, még ritka eset, hogy maga a birtokos termeljen házilagosan, s tulnyomóan a fa vevője végzi a termelést, ő azonban csak a fának, de nem az erdőnek birtokosa. Bizonyos hézagosságot tehát már ebben a tekintetben is látunk, bár alig szenved kétséget, hogy ily esetben nem az erdő birtokosához, hanem a faállomány vevőjéhez kell a hatóságnak fordulnia, mint a fa tulajdonosához.

Sulyosabb megitélés alá esik, hogy a rendelet az alispánt jelöli meg annak, aki a kényszertermelést végrehajtani tartozik. Van az egész országra kiterjedő állami erdészeti szervezet, amely *szakemberek* utján teljesithetné ezt a feladatot, s a rendelet mégis oly szervet jelöl meg végrehajtónak, mely szakemker felett nem rendelkezik, fatermelésre semmiképen sem hivatott, azzal nem is foglalkozott és ezért épenséggel semmi biztositékot sem nyujthat arra, hogy a termelés szakszerü legyen, tehát ne pusztitsa az erdőt és talaját, és ne kárositsa a birtokost érzékenyen azáltal, hogy épület- és műfára alkalmas törzsrészeket tüzifába vág, vagy pazarló módon, gyakorlatlan munkásokkal és nagy apadékkal termel és közelit stb. Ha pedig az alispán — amint alig tehet mást — a termelést tisztán katonai munkásosztagokra bizza, mindettől tartani kell.

A legfőbb követelmény tehát, hogy az ily kényszertermelés arra hivatott állami közegekre bizassék, s az ne a birtokos költségére végeztessék, hanem a termelő hatóság számlájára.

S ezzel elértünk a rendelet második nagy hiányához. Megterheli a birtokost a termelés költségeivel, de teljesen megfeledkezik kártalanitásáról. Ez oly egyoldalu elbánás, amely háborus rendeleteinkben is példa nélküli. Az anyag számbavételéről, a birtokossal való elszámolás módjáról mindenképen meg kellett volna emlékezni a rendeletben, ha az árakra nézve fel is tételezzük, hogy az ármegállapitó bizottságok árjegyzéke lesz irányadó.

*

A másik, szóváteendő kormányrendelet birtokpolitikai téren mozog és az ország nemzetiségek lakta vidékein az ingatlanok elidegenitését és 10 évnél hosszabb időre való bérbeadását hatósági engedélyhez köti (1917. évi 4000. M. E. sz.).

A rendelet czélja nyilván az, hogy az ország határán megakadályozza a földbirtoknak megbizhatlan kezekre való jutását.

A rendelet emellett a földmivelésügyi miniszternek azt a jogot biztosítja, hogy oly birtokot, amelynek eladásától hozzájárulását megtagadta, az állam részére megvásárolja vagy megjelölje azt az egyént, akinek az eladandó. Ezzel a joggal a miniszter csak akkor élhet, ha ily uton hadi rokkantak, hadi özvegyek, hadi árvák vagy általában hadi szolgálatban állott egyének ingatlanhoz juttathatók, a kisbirtokosok száma növelhető. Ha a földmivelésügyi miniszter ugy találja, hogy a kikötött ellenérték nem felel meg az ingatlan értékének, ezt kérelemre birói becslés utján kell megállapitani és az ingatlant a megállapitott birói becsáron kell átengedni.

Kitünik ezekből, hogy a rendelkezés másik czélja a kisbirtok szaporitása s nevezetesen a hadi rokkantak stb. birtokhoz juttatása.

Ha ezeket a magánjogba mélyen belenyuló rendelkezéseket az erdőbirtok szempontjából vizsgáljuk, első pillanatra ugy látszik, mintha közvetlenül csak azok első izben emlitett czélja, a birtoknak nemzeti tekintetben megbizható kezekben való tartása, amelyet csak helyesléssel fogadhatunk, jöhet tekintetbe, mert erdőtalaj nem aikalmas kisbirtokok létesitésére. Ámde közelebbről tekintve a kérdést, meggyőződhetünk, hogy az utóbbi tekintetben is szerephez jut az erdő, mert a földmivelésügyi miniszter igy módot nyer, hogy eladásra kerülő erdőbirtokokat alföldi mezőgazdasági nagybirtokkal biró egyének kezére juttasson s ekként szolgálja a mezőgazdasági latifundiumok széttagolását.

Ha ekként a kötött forgalmu erdőbirtok szaporodnék, ez ellen elvileg nemcsak kifogást nem lehetne tenni, hanem ezt örömmel kellene fogadni. Más kérdés azonban, hogy a gyakorlatban keresztülvihető-e ez a szándék nehézségek nélkül?

A hatósági beavatkozás első hatása a birtokforgalom csökkenése lesz, mert sokan fognak idegenkedni attól, hogy birtokukat ne annak adják el, akivel arra alkudoztak, hanem az államhatalom parancsára és esetleg birói becslés alapján másnak. De a vevők

közül is sokan vissza fognak lépni, mert nem lesznek hajlandók a birtok becslésére pénzt, a tárgyalásokra időt és fáradságot fordítani, hogy aztán mégis elessenek a vételtől. A kereslet csökkenése ekként még a birtokok bizonyos értékcsökkenéséhez is vezethet.

Másfelől az állam által a rendelet alapján mintegy lefoglalt birtok, ha erdőről van szó, lehet tőkeértékre nagy, de jövedelemre nézve keveset nyujtó. Már pedig az alföldön ma jól jövedelmező földet kevesen lesznek hajlandók csak később jövedelmező erdőbirtokra felcserélni. Az erdőgazdaság természeténél fogva, de a józan ész szerint is csak *egyenlő értékü* birtokok elcseréléséről lehet szó, amelyek jövedelmezősége azonban egyáltalában, vagy legalább hosszabb-rövidebb időre igen eltérő lehet.

A gyakorlatban tehát meglehetősen nehezen fog az erdőbirtok szerephez jutni az alföldi latifundiumok felszabaditásánál.

Az elidegenitési engedélyek kiadására első fokon legtöbb helyen a földmivelésügyi miniszter népsegélyezési (hegyvidéki stb.) kirendeltségei illetékesek. Ezekben erdészeti szakember csak elvétve működik. Gondoskodni kellene tehát, hogy ezek a kirendeltségek, mihelyt erdőről van szó, a kir. erdőfelügyelőségeket vonják be tárgyalásaikba.

Az egész ügy oly erős beavatkozása az államnak a magántulajdon kérdésébe, hogy annak rendeleti uton való szabályozása helyett mielőbb a törvényhozás elé kellene lépni egy jól megfontolt, az erdőgazdaság érdekeivel is számotvető birtokpolitikai törvénynyel.

*

Augusztusi számunk Rendeletek Tára czimü rovatában a földmivelésügyi miniszter urnak egy rendeletét közöltük, amely az állami kezelésbe vett erdőkben az áterdőlések gyakorlását, felkarolását rendeli el. Üdvözöljük ezt a rendeletet, mint hosszu idők óta az elsőt, amely a községi stb. erdők gazdaságának emelését közvetlenül czélozza s mint a központból eredő kezdeményezés felfrissitő hatással lesz erre a szolgálati ágra. Reméljük, hogy más téren (erdőmivelés stb.) mozgó, helyszini tapasztalatokon alapuló hasonló rendelkezések követni fogják ezt az elsőt.

A m. kir. bányászati és erdészeti főiskolai tanácsának emlékirata a főiskola erdészeti ágazatának székhelykérdése tárgyában.

Nagyméltóságu Miniszter Ur!

Kegyelmes Urunk!

A selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola tanácsa legujabban állást foglalt és lépéseket tett a főiskola bányászati ágazatának a budapesti József-műegyetemhez való csatolása tárgyában. Ezzel kapcsolatban az erdészeti ágazat székhelykérdése is ujolag szőnyegre került.

Az utóbbi évtizedekben az Országos Erdészeti Egyesület, mint a hazai erdészet közérdekü mozgalmainak legfőbb szerve, már több izben fordult a nagyméltóságu földmivelésügyi kormányhoz, kérve, hogy az erdészeti főiskola székhelye Selmeczbányáról Budapestre helyeztessék át. De hasonló mozgalom indult ki többizben, igy legutóbb 1906-ban, a főiskola tanári karától is. Az erre vonatkozó emlékiratot, mint jelen felterjesztésünk kiegészitö mellékletét, idecsatolva mély tisztelettel mutatjuk be Nagyméltóságodnak.*)

A főiskola tanácsa, mielőtt ebben az ügyben ujabb lépésekre határozta volna el magát, beható meggondolás tárgyává tette a következő kérdéseket:

1. Alkalmas-e Selmeczbánya a szakoktatás és az erdészeti tudományok művelése szempontjából arra, hogy továbbra is a főiskola székhelyéül szolgáljon?

2. Székhelyváltoztatás esetén kivánatos lenne-e, hogy az erdészeti főiskola teljesen különálló tanintézetté szerveztessék át, vagy pedig helyesebb lenne-e azt valamely egyetemi szinvonalon álló más főiskolához csatolni?

3. Melyik város lenne az erdészeti főiskola székhelyének a legalkalmasabb?

Örvendetes jelenségképen állapitható meg, hogy hosszabb eszmecsere után mind a három kérdésben egyetértő vélemény alakult ki, amit a tárgy kellő megértése és a megértésben rejlő igazság felismerése jelének kell tekintenünk. Éppen azért azzal a nyugodt meggyőződéssel terjesztjük emlékiratunkat Nagyméltóságod bölcs itélete elé, hogy abban az erdészeti szakoktatás egyik hivatott

*) L. Erd. Lapok 1906. évi XII. f. 954. old.

tényezőjének, a főiskola tanári karának tárgyilagos, szilárdan megalapozott véleménye van letéve.

Abban a kérdésben, hogy Selmeczbánya főiskolai székhelynek alkalmas-e, ugy az Országos Erdészeti Egyesület, mint a főiskola tanári kara is már többször tagadólag foglalt állást. Kitünik ez a csatolt 1906. évi emlékiratból is, melyben azok az okok, amelyek Selmeczbányát főiskolánk továbbfejlesztésére alkalmatlanná teszik, részletesen ki vannak fejtve. Ezért, amikor mély tisztelettel hivatkozunk az emlitett megokolásra, itt röviden csak a következőkben foglaljuk össze jelenlegi székhelyünk közvetlen hátrányait:

1. Selmeczbánya, még a hazai viszonyokhoz képest is, a kisebb vidéki városok közé tartozik. A több kilométer távolságban fekvő külutczáktól eltekintve, a tulajdonképeni városjellegü rész lakossága csak mintegy 8000—9000 főre rug. S erre a kis városra is félreismerhetetlenül rá van nyomva a hanyatlás bélyege. A hajdan virágzó bányászat ma már csak nagy vesztességel tarható fenn s csak azért nem szüntetik meg végképen, hogy a nép az ő ősi kereseti forrását ne veszitse el egyszerre. A város jövedelme aránylag csekély, s a lakosság a pótadó terheinek a fokozását nem birja tovább. Igy a város nemcsak hogy a közönség kényelmére és szellemi szórakoztatására szolgáló intézményekre nem áldozhat, hanem még megfelelő közegészségügyi berendezéseket sem létesithet. Vizvezetékének szolgáltatóképessége teljesen elégtelen s vize egészségtelen. Elfogadható fürdője nincs. A magánházakban is csak elvétve található fürdőszoba. Igy az okszerü testápolás követelményei alig elégithetők ki. A lakásviszonyok rosszak. A hallgatóság jelentékeny része a korszerü egészségtani elveknek meg nem felelő, egészségtelen lakásban kénytelen lakni. S ezenkivül az ifjukori betegségek ellen sincs kellőképen megvédve. Ebben a tekintetben is teljes az elmaradottság.

2. Tudományos intézménye Selmeczbányának a főiskolán kivül nincs. Az általános műveltséget előmozditó berendezések, látnivalók, könyvtárak, muzeumok, művészi és társadalmi szórakozások, melyek nagyobb városokban feltalálhatók, itt nagyrészt hiányzanak. Ezzel szemben, mint a hallgatóság kényszerü szórakozása, virágzik a korcsmai élet. A szabad órák okos kihasználása, a testet és lelket nemesitő foglalkozások és sportok ápolása városunkban sokkal

nehezebb, mint egyebütt. Már pedig belátható, hogy erdészifjuságunk, mely későbbi pályáján az ország exponáltabb vidékein többnyire kulturhivatást is teljesit, fokozott mértékben van ráutalva arra, hogy szaktudásán kivül az általános müveltség terén is bizonyos önállósággal birjon.

3. A város környéke az erdészeti szakoktatás követelményeinek sem felel meg olyan mértékben, amint az kivánatos lenne. A főiskola kisiblyei birtoka mindössze 500 kat. hold terjedelmü, s ebből csak 400 kat. hold esik az erdőre. Ez a terület igen csekély ahhoz, hogy a szakoktatás czéljaira a kellő változatossággal berendezhető legyen. De különben is megneheziti ezt az a körülmény, hogy az erdőket, a fiatalosoktól eltekintve, csaknem kizárólag bükk és gyertyán alkotja. A csemetenevelés is nehézségekbe ütközik, mert az erre egyedül alkalmas völgyfenéken állandóan a legerősebb fagyokkal kell küzdeni. Az erdőhasználat és szállitás szempontjából a kisiblyei erdő szintén alig nyujt valamit. A becslési eljárások bemutatására sincsenek alkalmas részletei. A vizhiány miatt a haltenyésztés czéljainak is csak tökéletlenül felel meg. Ehhez járul még az a hátrány is, hogy Kisiblye Selmeczbányáról, az utak minősithetetlen állapota miatt, különösen nedves időjárás esetén, csak nehezen közelithető meg.

Hasonlóképen nehezen közelithetők meg a félnapos kirándulásokon a városi erdők is, mert azok zöme a város fölött vonuló hegylánczon tul, a Garam felé hajló völgyekben fekszik, ugy, hogy felkeresésük időrabló és fáradságos. Ugyanez mondható a város környékén fekvő kincstári erdőkről is. A távolabb fekvő, jól berendezett felvidéki erdőgazdaságokat pedig, a selmeczbánya-garamberzenczei keskenyvágányu vonat használatával járó nagy időveszteség miatt, csak a többnapos kirándulások alkalmával lehet megtekinteni. Ilyenek pedig, legalább a mostani rendszer mellett, nagyobb számmal nem igen illeszthetők bele a tanulmányrendbe. Igy tehát, bár Selmeczbánya erdős vidéken fekszik, a szakoktatás szempontjából, a felsorolt kedvezőtlen mellékkörülmények miatt, ez az előnye sem aknázható ki a kellő módon.

Mindezek, s a csatolt emlékiratban felsorolt egyéb okok évtizedeken át felszinen tartották a főiskola elvitelének kérdését. Ugyszólván azóta, mióta főiskolánkon az erdészeti ágazat fennáll,

állandóan foglalkoztatta az elméket az áttetepités eszméje. Már Wilckens és Lang, a főiskola első erdésztanárai is pálczát törtek Selmecz fölött, belátva, hogy az a város, mely csak bányászati akadémiája révén, a pillanatnyi czélszerüség hatása alatt lett az erdészeti szakoktatás székhelyévé, ennek a feladatának állandóan nem felelhet meg. Ma már nem arról van szó, mint annakidején, hogy a főiskola bányászhallgatói Selmeczbányán mellesleg bizonyos, enciklopédikus erdészeti ismereteket is szerezzenek, hanem hogy itt a hazai erdészet számára tökéletes elméleti és gyakorlati képzettséggel biró szakemberek neveltessenek. Hiszen azóta az erdészet mint gazdaság, a közgazdaságnak fontos tényezőjévé vált, s mint tudomány, a műszaki és természettudományi alapon álló gyakorlati tudományok kifejlett, erős, megizmosodott, önálló ágává fejlődött. S hogy, mint a közgazdasági jólét egyik közérdekü tényezője, tovább is olyan mértékben fejlődhessék, amint azt a józan előrelátás és a korszerü haladás érdekei megkivánják, szükséges, hogy mostani, immár meg nem felelő talajáról új, tápláló talajba és kedvezőbb környezetbe ültettessék át, ahol a továbbfejlődés feltételeit ismét megtalálhassa.

S melyek ezek a feltételek? Az egyik az, hogy a főiskola székhelye képes legyen nyujtani mindazt, ami a tanári kar és a hallgatóság látókörének bővitését és elméleti tudásának gyarapitását előmozdithatja, a másik pedig, hogy fekvése és környezete lehetővé tegye az ifjuság gyakorlati irányu kiképzését is. Mindezeken kivül kivánatos végre alaki szempontból az is, hogy főtanintézetünk a szinvonalának megfelelő czimmel ruháztassék fel, s ezáltal a főiskolák sorában elfoglalt helye kellőképen megjelöltessék.

A közelmultban lezajlott, hasonló irányu mozgalmak folyamán több eszme vetődött fel arra nézve, milyen elvek szem előtt tartásával oldassék meg az áthelyezés kérdése. Az erdészeti egyesület 1896. évi és 1905. évi közgyülése *önálló*, egyetemi szinvonalu erdészeti főiskola felállitása mellett foglalt állást, melynek székhelye Budapest lett volna. A tanári kar 1906. évi memoranduma, bár székhelyül szintén Budapestet jelölte meg mint legalkalmasabbat, az erdészeti felsőbb szakoktatással a fővárosban létesitendő *gazdasági egyetemhez* kivánt kapcsolódni. A körülmények kellő mérlegelésével ugyanis arra a megyőződésre jutott, hogy a gazdasági egyetem

kebelében, a többi rokon gazdasági ágazattal szoros összefüggésben az erdészeti szakoktatás is jobban megfelelhetne a hivatásának, mintha egészen külön tanintézeten belül, bizonyos mértékig elszigetelten maradna.

Az erdőmérnöki szakosztály tanári karának a felfogása ebben a tárgyban jelenleg a következő:

Az erdészeti felső szakoktatás kérdése többféle alakban is sikeresen oldható meg. Példát szolgáltatnak erre a külföldi tanintézetek. Igy Münchenben, Giessenben, Tübingenben az erdészet a *tudományegyetem* egyik fakultását képezi, sőt a magyar államon belül is látunk erre példát Zágrábban, ahol az erdészeti akadémiát szintén a tudományegyetemhez csatolták; Karlsruhében és Zürichben az erdészet a *műegyetem* fakultásai közt szerepel. Ausztriában a bécsi Hochschule für Bodenkulturon az erdészeti felső szakoktatás a mezőgazdasággival kapcsolatos. De egészen különálló erdészeti főtanintézetekkel is találkozunk. Ilyen: az eberswaldei és mündeni erdészeti akadémia Poroszországban, a tharandi Szászországban és a nancyi Francziaországban (École des Eaux et Forêts).

Ezekből a példákból nyilvánvaló, hogy merev álláspontot elfoglalni ebben a tárgyban nem lehet. De a szőnyegen fekvő kérdés elbirálásánál nem is akadémikus meghatározásu általános elveknek kell vezetniök, hanem annak a józan megfontolásnak kell érvényesülni, amely a lehetőséghez való alkalmazkodásban s a hazai keretekbe való czélszerű beleilleszkedésben látja a sikeres megoldás alapját.

Mindenekelőtt tisztában kell lennünk azzal, vajjon a hazai viszonyok közt czélszerü-e azoknak az államoknak a példáját követni, amelyekben az erdészeti főiskolák külön, önálló tanintézetet képeznek? Ha fenntartjuk azt az óhajunkat, hogy főiskolánk *egyetemi szinvonalra* emeltessék, határozott *nemmel* kell felelnünk erre a kérdésre. Meggyőződésünk, hogy a különálló erdészeti főiskola, bármilyen magas szinvonalon álljon is berendezésének tökéletessége, tanári karának tudományos készsége, hallgatóinak kiváló képzettsége dolgában, sohasem fog nálunk annak a tekintélynek örvendeni, sohasem fogja a főiskolák közt azt a szerepet játszani s azt a helyet betölteni, mint az egyetem vagy műegyetem.

Ismert dolog, milyen nehezen győzhetők le a közfelfogásban élő előítéletek, még ha eredeti okaik régen megszüntek is. Tudjuk, hogy szakunk is ilyen előítéletnek a sulyát hordja, s társadalmunk legműveltebb rétegei sem értékelik az erdészetet ugy, amint azt elsőrangu közgazdasági fontosságánál, valamint tisztviselőinek képzettségénél és munkakörük tudományos és műszaki szinvonalánál fogva méltán megérdemelné. Ennek az előítéletnek az oka nyilván a történelmi fejlődés körülményeiben, s az erdészeti tudománynak a többihez képest fiatal voltában, végül szakoktatásunk eddigi elszigeteltségében keresendő. Egészen mások a viszonyok Németországban, ahol az erdészetet általában tudományos, előkelő, sőt bizonyos mértékig kiváltságos pályának tekintik.

Magyarországon a főiskolák közül a tudományegyetem örvend a legnagyobb tekintélynek. Csak utána következik a műegyetem. Ennek az okát is bizonynyal a történelmi fejlődésben kell keresnünk. Mig az egyetemek multja messze századokra nyulik vissza, egyetlen műegyetemünk csak a mult század derekán kapta meg mostani rangját. Az „indzsellér mestersége" régente messze elmaradt tekintély dolgában egyéb tudományos pályák mögött s bár a műszaki tudományok rohamosan növekvő fontossága a régi előítéletet már megtörte és a műegyetemnek előkelő helyet jelölt ki a főiskolák sorában, közéleti viszonyaink mai rendszere mellett még mindig időbe fog kerülni, amig azt a tudományegyetemmel egyenlő rangu intézménynek fogják tekinteni. S mit mondjunk ezek után a mi főiskolánkról? Igaz, hogy mint főiskola 150 éves multra tekinthet vissza s régente nagy hirnévnek örvendett, de ezt a hirnevét annakidején mint bányászati akadémia vivta ki, akkor, amikor hasonló tanintézetek Európában még nem, vagy csak kis számban léteztek. Az erdészeti jelleg a főiskola czimében csak 1846-ban jutott kifejezésre.

Hogy főiskolánkat s az erdészeti munkakört általában kevesen ismerik, annak okai közül a felsőbb erdészeti szakoktatás aránylag rövid multján kivül a következők emelhetők ki:

Főiskolánk a fő közlekedési vonalaktól félreesik s székhelye olyan kis vidéki város, melyről a nagyközönség alig vesz tudomást. S ha ismeretlen a város, ismeretlenek az intézményei is.

A nyolczvanas évek előtt rendszeres erdőgazdálkodás csak kevés helyen volt hazánkban. A tudományos erdészet érvényesü-

lésének a valóságban csekély tere volt. Az erdők legnagyobb része üzemterv nélkül kezeltetett. Az értékesitésnél többnyire az erdőben rejlő értékek gyors kizsákmányolásának az elve vezetett; a hasznos befektetésekre nem áldoztak, s a messze jövőre szóló gazdasági berendezkedést törvényes kényszer hiján szintén nem szorgalmazták kellőleg. Az ilyen tudományos alap nélkül való gazdálkodás nem kivánt a kezelő személyzettől magasabb képzettséget, ugy hogy a birtokosok nagy része csak altiszti minősitéssel biró, de azért tiszti czimmel felruházott személyekkel kezeltette az erdejét, akiknek sem szakbeli, sem társadalmi műveltségük nem volt alkalmas arra, hogy az erdészeti szak tekintélyét emelje. Ki ne hallott volna a cseh jágerek korszakáról s ki ne tudná, mennyit ártottak ők nekünk azáltal, hogy szakunk szinvonalának a megitélésében a nagyközönséget félrevezették?

Az 1879. évi erdőtörvény életbelépte óta a helyzet már lényegesen javult ugyan, de azért a régi előitéletet legyőzni talán sohasem sikerülhetne, ha szakunk alaki szempontból is nem kapná meg azt a rangot, amely őt belső értékénél fogva megilleti. Ez pedig ugy érhető el, ha főiskolánkat mostani, elfeledett fészkéből kiemeljük s olyan főiskolához csatoljuk, amelynek a czime már magában véve is alkalmas arra, hogy viselőjének tekintélyt kölcsönözzön és megadja neki azt az igazi sulyt, amelylyel a közművelődési intézmények mérlegén szerepelnie kell.

Az erdészet működése a dolog természeténél fogva inkább az ország lakatlanabb vidékeire terjed ki, s igy eredményei jórészt nem is juthatnak a közönség tudomására. Mig a műszaki és ipari alkotások a legtöbb esetben közvetlen szemlélet tárgyát képezhetik s hasznukat az érdekeltek közvetlenül érezhetik, addig a tudományos erdőgazdálkodás egyik nagy kihatásu eredménye: az a mérhetetlen közgazdasági haszon, mely az erdők fentartásának és szakszerü kezelésének a nyomában jár, a nagyközönség előtt egészben véve rejtve marad, s bár üdvös hatását mindenki, még a fátlan sikságok lakója is, öntudatlanul élvezi, lényegéről, eredetéről, közérdekü vonatkozásairól csak a beavatottak birnak tudomással.

Ilyen körülmények közt nem számithatunk arra, hogy szakunk valaha olyan ismert és annyira méltatott legyen, mint a szorosan vett műszaki tudományok s azoknak almamátere, a műegyetem.

Ezért tartjuk szükségesnek, hogy szinvonalunkat látható és mindenki által érthető módon megjelöljük, s főiskolai tevékenységünket a magasabb szakoktatás külső ismérveivel is felruházzuk. *Ez pedig legczélszerübben a tudományegyetemhez vagy a műegyetemhez való kapcsolás utján érhető el.*

Ismételjük, hogy az erdészeti szakoktatás kérdését külön, önálló főiskola keretében is megoldhatónak tartanók, de csakis a teljes érvényesülés elvének feláldozásával. Sem társadalmi, sem gazdasági, sem politikai téren nem biztosithatnók az erdészetnek soha, vagy legalább is belátható időn belül azt a helyet, amelyet a fentebbi megoldással mindjárt elfoglalhatnánk. Már pedig erre az erdészet jól felfogott érdekében törekedni nemcsak szakbeli, de közvetve hazafias kötelességünk is! Ezért kell elejtenünk a különállás eszméjét s teljes erővel szorgalmaznunk az egyesités keresztülvitelét.

Önállóságunkat ezért nem veszitenők el. Sőt sokkal függetlenebbek lennénk más fakultásoktól, mint jelenleg a bányászati ágazattól. Belső ügyeinket önállóan intéznők, holott például most minden, a tanács elé kerülő ügyünkben éppen ugy szavaznak a bányászati ágazat tanárai, mint mi, erdésztanárok. Az egyetem és a műegyetem különböző fakultásai egymástól teljesen függetlenek, sőt minden szak önmagában is tágabb hatáskörrel bir, mint nálunk az egész főiskola. Az az aggodalom tehát, hogy mi ott elnyomásnak lennénk kitéve, nem megokolt. Másrészt azonban rendkivül hasznos lenne ugy a tanárokra, mint a hallgatóságra nézve az a közelség, mely az erdészet és más szakok közt az érintkezést s ezzel kapcsolatban az ismeretek állandó kibővitését lehetővé tenné.

(Vége köv.)

Olaszország fában való hiánya.

Olaszország — köztudomás szerint — az erdőkben szegény országok közé tartozik. Erdőállománya az idők folyamán mindinkább csökkent. E nagyarányu csökkenést, — amelyet a sürü népességnek a mezőgazdasági területek megnagyobbitására irányuló vágya, valamint a legeltetés és fakihasználás kiméletlen alkalmazása idézett elő, — az állami beavatkozással ujabb időben eszközölt ujraerdősitések és tilalmazások (vinculálások) semmiképen sem tudják ellensulyozni, ugy hogy hivatalos adatok szerint az erdőterület 1870-től 1900-ig 5·03 millió *ha*-ról 4·09 millió *ha*-ra,*) vagyis az összterülethez arányitva 17·6%-tól 14·2%-ra, illetőleg, hogy ha az erdészeti kezelés alatt állóknak ugyan alig tekinthető 412.000 *ha*-t és 1·44%-ot kitevő gesztenyéseket is az erdőkhöz számitjuk, 15·7%-ra apadt le és az erdőállomány apadása azóta is folytatódott.

Ezen csökkenő és mindenkép elégtelen erdőállomány mellett és az ország közgazdasági fejlődésével együtt járó emelkedő faszükséglet folytán Olaszország a fabehozatalra fokozódó mértékben rá van utalva. Ezt láthatjuk az áruforgalmi adatokból is, amelyek szerint 1890-től 1910-ig a megmunkálatlan nyers és bárdolt fabehozatal évi mennyisége kerek számokban 36.000 tonnáról 169.000 tonnára, a megmunkált, nagyobbrészt fürészelt fenyőfáé pedig 359.000 tonnáról 1.341.000 tonnára emelkedett.

Az olasz áruforgalmi statisztika**) rendelkezésünkre álló legutolsó 5 (1909—1913) évi adatait véve, a fabehozatal a főbb választékokban a következő volt:

Év	Nyers és bárdolt fa	Élezett és fürészelt fa	Tüzifa	Faszén	Donga	Egészben
	behozott mennyisége tonnákban					
1909.	121.698	1,331.008	113.977	67.696	21.380	1,655.759
1910.	169.424	1,341.738	96.895	77.936	22.851	1,708.844
1911.	168.724	1,317.841	104.131	82.647	19.095	1,692.438
1912.	200.396	1,203.458	95.129	74.486	19.564	1,593.033
1913.	189 497	1,158.328	98.489	79.185	20.050	1,545.549

*) Ebből 379.999 *ha* cserjésekre, 767.509 *ha* kopárokra esik.
**) Movimento commerciale del regno d'Italia.

Ezen famennyiségekből behozatott:

Ausztria-Magyarországból és Boszniából.)*

Év	Nyers és bárdolt fa	Élezett és fürészelt fa	Tüzifa	Faszén	Donga	Egészben
	behozott mennyisége tonnákban					
1909.	89.211	1,051.682	89.813	54.729	3.844	1,289.319
1910.	132.862	1,007.220	78.601	62.964	5.155	1,286.802
1911.	133.790	1,018.413	80.583	62.929	3.157	1,298.872
1912.	166.108	977.364	72.743	54.623	4.816	1,275.654
1913.	136.483	904.074	74.943	48.419	3.328	1,167.247

Egyéb országokból.

1909.	32.478	279.326	24.164	12.966	17.536	366.440
1910.	36.559	334.518	18.294	14.972	17.696	422.042
1911.	34.934	299.428	23.548	19.718	15.938	393.566
1912.	34.288	226.094	22.386	19.863	14.778	317.379
1913.	53.014	254.254	23.546	30.766	16.722	378.302

Az egyéb országokból való behozatal a főbb származási országok szerint volt:

Az északamerikai Egyesült-Államokból.

1909.	1.037	143.043	—	—	16.766	160.896
1910.	2.077	179.123	—	—	17.000	198.200
1911.	4.773	169.453	—	—	15.361	189.587
1912.	3.823	150.541	—	—	14.202	168.566
1913.	6 257	174 207	—	—	16.273	196.737

*) A közös vámterületi és a magyar áruforgalmi statisztika adatait véve, Ausztria és Bosznia faküldeményei ez idő alatt 990—996 ezer, Magyarországé pedig 200—246 ezer tonnát tettek ki.

Franciaországból.

Év	Nyers fa bárdolt fa	Élezett és fürészelt fa	Tüzifa	F szén	Donga	Egészben
	behozott mennyisége tonnákban					
1909.	10.845	4.558	11.114	6.298	625	33.440
1910.	13.010	6.926	10.256	9.842	376	40.410
1911.	12.789	8.358	8.778	12.354	46	42.325
1912.	9.415	5.522	7.964	15.977	90	38.968
1913.	10.708	6.633	7.220	24.728	40	49.329

Év	Svájczból				Romániából			Oroszországból			
	Nyers és bárdolt fa	Élezett és fürészelt fa	Tüzifa	Egészben	Nyers és bárdolt fa	Élezett és fürészelt fa	Egészben	Nyers és bárdolt fa	Élezett és fürészelt fa	Donga	Egészben
1909.	8.356	4.820	21.591	34.767	787	85.715	86.502	4.419	24.258	34	28.711
1910.	6.563	4.146	14.216	24.995	1.463	76.244	77.707	1.650	20.925	30	22 605
1911.	5.357	4.432	20.922	30.311	90	45.538	45.628	2.879	17.232	99	20.210
1912.	5.638	4.272	19.938	29.848	—	1.044	1.044	3.888	24.657	17	28.562
1913.	9.698	4.998	20.506	35.202	—	33.586	33.586	6.862	13.517	—	20.379

Szállitott ezenkivül az itt szóban lévő öt év alatt Németország 2·9—14·3 ezer tonna mennyiségi határok között nyers és bárdolt fát és 3·5—14·4 ezer tonna mennyiségi határok között: élezett és fürészelt fát. Bajorországból azonkivül számbavehető mennyiségü evező és rudfa-anyag ment Olaszországba. Mint nagyobb szállitó főként deszkaanyaggal 3·2—8·7 ezer tonna mennyiségi határok között emlithető még Svédország. A többi országok szállitmányai jóval csekélyebbek és tulnyomó részben műasztalos czélokra szolgáló exotikus fájuk révén jönnek számitásba. Ilyen fa egyébként legnagyobb mennyiségben Németországból és Nagy-Britanniából lett behozva. (Legno da ebanisti.)

A táblázatokat sorra véve, elsősorban is megjegyezni kivánjuk, hogy az egészben való utolsó 3 évi fabehozatalnál tapasztalható csökkenés a közgazdasági viszonyok időközi változásának és a

délolaszországi — kalábriai — földrengés után eszközölt helyreállitási munkálatok megszüntének tulajdonitható. Az egyes országokból való behozatalt illető táblázatokból pedig azt látjuk, hogy Olaszország faszükségletének, ugy mint azelőtt is, legnagyobb, 75—80%-nyi részét Ausztria-Magyarország látta el. Normális viszonyok között (a háboru alatt, amint erről később szó lesz, Svájcznak ez a szerepe is megváltozott) Franciaországnak és Svájcznak egészben véve is kisebbszerü behozatala a területi szomszédság és a határszéli forgalom szempontjából veendő elbirálás alá, és igy Ausztria-Magyarország tulajdonképeni versenytársainak — már annyira amennyire — az Egyesült-Államok, Románia és Oroszország tekintendők. Az Egyesült-Államok határozottan emelkedő irányzatu behozatalukkal, annyiban, amennyiben nem különleges, a mieink által nem pótolható fanemekről, pl. pitch pineről és legyőzhető szállitási költségekről van szó, Románia és Oroszország pedig a Fekete-tenger felé gravitáló fájukkal annyiban, amennyiben ez a fa a délolaszországi reláczióban, valamint a délnyugati partvidéken — ahol azonban a fafogyasztás jóval kisebb, mint az iparilag fejlettebb Felső-Olaszországban — a monarchia fájával konkurrálhat. Amint azonban látjuk, ez a verseny mindeddig nagyobb arányuvá nem tudott kifejlődni, daczára annak, hogy Olaszország részéről közvetlenül is elősegittetett.

Olaszország általában két irányban igyekezett az osztrák-magyar fabehozatal dominálo befolyását tompitani. Egyfelől azáltal, hogy olasz alattvalók, különösen az osztrák alpesi tartományokban — az osztrák parlamentben felszólalásra is alkalmat adóan — nagyobbmérvü fakihasználásokra jogot szereztek és több helyt nagyarányu fürészműveket létesitettek, — ami által a helyi lakosság sérelmére idegen vezetés és munkaerő fészkelődött be,*) — másfelől pedig azáltal, hogy az olasz állam a román és délorosz fabehozatalt többé-kevésbbé nyilvánvaló formában elősegiteni igyekezett. Igy pl. többek között a Venezia tartománybeli Sbrojavacca grófok a Kaukázusban próbálkoztak fakihasználási vállalatukkal, amelyik azonban még a mostani világháboru kezdete előtt megbukott.

*) Az osztrák kereskedelmi compass adatai szerint a nagy, keretes fürészművek közül olasz alattvalók kezében volt 1914-ben Steyermarkban 50%, Karinthiában 68%, Krajnában 33%, Triestben 100% és Déltirolban 15%.

A világháboru egyébként akkor, amikor Törökország a központi hatalmakhoz csatlakozott, a Dardanellák elzárása folytán Olaszországra nézve a román és délorosz fabehozatal megszünését és az Ausztria-Magyarországra való annál nagyobb ráutaltság szükségét eredményezte. De a háborun és a vele járó forgalmi korlátozáson kivül az osztrák és magyar részről kibocsátott általános érvényességü fakiviteli tilalmak is lehetetlenné tették Olaszország számára a monarchiából való nagyobb mérvü fabeszerzést. Sapieri olasz erdészeti főiskolai tanár a milánói „Sole" czimü lapban a mult év nyarán az olasz fainségre vonatkozólag megjelent czikkében az osztrák-magyar fabehozatal csökkenését illetőleg megemliti, hogy Olaszország az 1908—1913. években havonként 60—88 ezer tonna puhafürészárut kapott Ausztria-Magyarországból, 1914. évi augusztustól 1915. évi május végéig — az olasz hadüzenet bekövetkeztéig —, azonban ezek a küldemények már mindinkább csökkentek és végül 1000—8000 tonna havi mennyiségekkel fejeződtek be. Tekintve azt, hogy az ország saját évi termelése fenyőfában legfeljebb 500.000 m^3-t tesz ki,*) amelylyel évi 3,500.000 m^3 normális szükéglet áll szemben, Sapieri szerint csupán csak az olasz fakereskedők nagy raktári készletei tették Olaszországnak lehetővé azt, hogy bizonyos ideig háborus faszükségletét — természetesen a magánszükséglet rovására — ezekből a fakészletekből fedezze. Miután azonban ez csak ideig-óráig való segitség, Sapieri véleménye szerint az olasz fainséget az osztrák-magyar fabehozatal megszünése következtében olykép kellene ellensulyozni, hogy a fentebb emlitett normális szükséglet 2,000.000 m^3-ra szállittassék le, amidőn is ennek fedezésére szolgálna a már emlitett 500.000 m^3 saját termelés fenyőfában, 500.000 m^3 saját termelés fenyőfát helyettesitő lombfában, 500.000 m^3 máshonnan behozott fa és végül 500.000 m^3 fenyőfaanyag az elfoglalandó déltiroli, karinthiai és egyéb területekről.

Az elfoglalandó területekről szándékolt fabeszerzés — amint tudjuk — az el nem foglalás miatt mindeddig nem sikerült és remélhetőleg ezentul sem fog sikerülni. Ami pedig a máshonnan

*) Megjegyzendő, hogy Olaszország erdőségeiből a lombosak 89%-ot, a tülevelüek pedig csak 6·9%-ot és az elegyes erdők is csak 4·1%-ot képviselnek.

való behozatalt illeti, az az ugyancsak a „Sole“ czimü lapban nemrég megjelent czikkben foglalt és hivatalos statisztikai adatokon alapuló egybeállitás szerint olykép alakult, hogy behozatott tonnákban:

	Nyers és bárdolt fa	Élezett és fürészelt fa	Tüzifa	Faszén	Donga	Egészben
az 1914. évben	15.570	960.700	92.120	5.670	9.500	1,083.640
az 1915. évben	24.460	204.870	37.970	3.250	1.850	272.400
az 1916. évben	23.840	83.860	29.600	680	4.330	132.310
amivel szemben az az 1907—1913. évi behozatal átlaga volt	134.100	1,276.000	103.500	62.600	19.600	1,595.800

Ezen számadatokból tehát a behozatalnak az 1915. és 1916. évben rendkivül nagymérvü és amellett fokozódó csökkenését és egyszersmind azt is megállapithatjuk, hogy az a bizonyos máshonnan behozandó volt 500.000 m^3 fenyőfamennyiség, amely körülbelül 250.000 tonnát tenne ki, a két első hasáb tételeinek összegét véve, az emlitett években, amidőn Ausztria-Magyarország 1915. évi juniustól már nem szállitott, nem volt behozható.

A behozatalt az 1915. és 1916. években Svájcz és az északamerikai Egyesült-Államok teljesitették legfőképen, ugy hogy a százalékarány szerinti részesedés

		1914-ben	1915-ben	1916-ban
Svájcznál	nyersfában	0·5	50·0	87·0%-ot
	für. fában	0·7	30·7	56·3%-ot
Az Egyesült-Államoknál	nyersfában	—	—	—
	für. fában	16·4	30·7	40·0% ot

tett ki.

A fával való ellátás további kilátásairól a „Sole“ ugy vélekedik, hogy az amerikai fának — első sorban a pitch pine-nek — behozatalát a szövetségesek szigoru rendszabályainak alávetett hajótér-szerzés nehézségei fogják befolyásolni, azonkivül pedig ugy látszik Svájcz sincs abban a helyzetben, hogy a kivánt famennyiségeket szállithatná. Olaszország kénytelen lesz ennélfogva

az Apennineket boritó erdőségekben lévő fakészlet tartalékjait igénybe venni. Bár a kihozatali berendezéseknek a háboru alatt való létesitése igen nehéz, ez mégis lehetővé tenné ezeknek a szükséges berendezéseknek a béke visszatértével kedvező konjunkturális viszonyok között való folytatólagos kihasználását.

A „Sole" ezen véleményét illetőleg elsősorban is meg kell jegyezni azt, hogy az Egyesült-Államoknak most már saját háborus faszükségletei is vannak, itt vannak azonkivül a többi entente országnak az amerikai fa és a hajótér-biztositás iránt való igényei, végül pedig a központi hatalmak buvárhajói okozta hajóelsülyesztésekkel kapcsolatban a rendkivül magasra felment hajószállitási és rakománybiztositási dijak is. Ezek pedig az amerikai fabehozatalt mind megnehezitő tényezők.

A Svájczból való fabehozatalt illetőleg megjegyzendő, hogy a svájczi fatermelés ugy látszik részben a nagy fahiány miatt, elképzelhető, rendkivüli magas árigéretek behatása alatt, részben pedig compensatió képen más árukért, mindenesetre azonban saját országa erdőgazdasági érdekeinek rovására tényleg az utolsó két év alatt a devasztálásig menően, tulnagy famennyiségeket termelt és szállitott Franczia- és Olaszországnak.*)

Olyannyira, hogy a svájczi szövetségtanács a nagy termelés és kivitel miatt legutóbb már a fatermelést korlátozó és a fakivitelt tiltó intézkedéseket volt életbeléptetni kénytelen.

Ami pedig az ország saját fakészleteinek, illetve készlettartalékjainak igénybevételét illeti, erre nézve megemlitendőnek tartjuk azt, hogy a lombardiai és veneziai Alpok erdőségei (tulnyomó részben fenyvesek) már a háboru kezdete óta a hadműveleti területekhez tartozóknak nyilvánittattak és katonai czélokra vétettek igénybe. Hir van azonkivül Kalábriában megkezdett nagyobb erdőkihasználásokról is. A fainség persze a tüzifánál is érvényesül,

*) Egy német szakfolyóiratban megjelent közlemény szerint Svájczban — ahol normális viszonyok között a fabehozatal mindég felülmulja a kivitelt, — 1916-ban a fabehozatal 17 millió frank értékével szemben a *kivitel értéke 60 millió frankot* képviselt. Behozatott tulnyomó részben Ausztria-Magyarországból fenyőfadeszka 1915-ben 158.000 *q*, 1916-ban 253.000 *q*, — ezzel szemben pedig volt *a kivitel 1915-ben 1,350.000 q, 1916-ban 3,890.000 q, 15·24, illetve 53·00 millió frank értékben.* A kivitelből 60% Franczia, 35% pedig Olaszországba irányult és csupán csak 5% volt más rendeltetésü.

ami olyan országnál mint Olaszország, amelynek kőszene nincs és csak csekély mérvü barnaszéntermelése van, annál inkább érezhető; ép ezért a tüzelőanyagban beállott rendkivül nagy szükség jelét kell abban is találnunk, hogy ha olasz lapokban olajfa (oliva) ültetvényeknek tüzifanyerés céljából való letarolásáról olvashatunk. Az olivaolaj tudvalévőleg az olaszok ételzsirja, azonkivül jelentékeny kiviteli czikk, a kipréselt bogyók pedig a talaj trágyázásához használtatnak. Az ilyképen többszörös károsodás miatt is mind hangosabbak ennélfogva az erdők rendszeres kihasználására irányuló követelések, ami azonban a hiányos közlekedési berendezésekre és az erdők nagy távolságára való tekintettel kivihetetlennek mutatkozik.

A közlöttekből mindenesetre kitünik az, hogy Olaszország a fával való ellátás tekintetében igen nehéz helyzetben van és hogy az osztrák-magyar fabehozatal elmaradása az ottani gazdasági életre mily nagy kihatásu. *S. K.*

FAKERESKEDELEM.

Faárverések eredményei.

Alábbiakban az eladás tárgyának (választék, fanem, méretegység) megjelölésén kivül az elfogadott, rendszerint legmagasabb árajánlatot közöljük, amely után zárjelben azt a százalékot jelezzük, amelylyel az elért ár a kikiáltási árat meghaladja. Ez utóbbit tehát ugy számithatjuk ki, ha a közölt árat ezzel a százalékkal csökkentjük.

I. Tövön.

Vinkovcei kir. főerdőhivatal (1917. jun. 28.):

3270 kat. holdon 69.500 *ürm*³ száraz tölgyhasáb- és dorongtüzifa négy csoportban. A hasábfa *ürm*³-ként 12·26—16·02 K, dorongfa *ürm*³-ként 9·20—12·02 K (+ 2·2—33·5%). Becsült tőár hasábfánál 12 K, dorongfánál 9 K *ürm*³-ként.

Brassói m. kir. járási erdőgondnokság (1917. aug. 6.):

Szászvolkány község 9·8 kat. holdon 244 *m*³ tölgytönk-, 307 *m*³ tölgyhaszonfa, 83 *m*³ tölgyhasáb-, 128 *m*³ tölgydorongfa, 607 *m*³ bükkhasáb-, 134 *m*³ bükkdorongfa 45.333 K (+ 50—100%). Elért tőár: tölgytönkfánál 45·00 K, tölgyhaszonfánál 33·25 K, tölgyhasábfánál 20 K, tölgydorongfánál 10 K, bükkhasábfánál 30·00 K, bükkdorongfánál 15·00 K *m*³-ként.

Ugyanott (1917. aug 8.):

Barczaujfalu község 10·4 kat. holdon 545 m^2 tölgyhaszonfa, 12 $ürm^3$ hasáb-, 143 $ürm^3$ dorong-, 146 $ürm^3$ ág- és 280 $ürm^3$ galy- és rőzsefa, valamint 195 $ürm^3$ paráskéreg 20.000 K (+ 23%). Elért tőár: haszonfánál 33·19 K, hasábfánál 10 K, dorongfánál 5·00 K, ágfánál 2·50 K, galy- és rőzsefánál 1·25 K, kéregnél 1·00 K m^3-ként, illetve $ürm^3$-ként.

Nagyborosnyói m. kir. járási erdőgondnokság (1917. aug. 7.):

Zágoni volt kétág katonaság 94 m^3 fürészrönk 1702 K (+ 0·59%). Elért tőár: 18·10 K m^3-ként. Vasuttól 31 *km.*

Gyergyószentmiklósi m. kir. járási erdőgondnokság (1917. aug. 13.):

Kilyénfalvi közbirt. 2500 m^3 lucz- és jegenyefenyőbányafa és szálfa m^3-ként 16·20 K (+ 62%). Vasuttól 12 *km.*

Gölniczbányai m. kir. járási erdőgondnokság (1917. aug. 16.):

Szomolnok község 25·5 kat. holdon 4900 tm^3 jegenye- és luczfenyő-, bánya- és épületfa, fürészrönkő tm^3-ként 40·54 K (+ 64%).

Ugyanaz (1917. szept. 10.):

Nagysolymári v. urb. birt. 33·5 kat. holdon 205 m^3 tölgyrönkfa, 3550 m^3 jegenyefenyőszálfa, 900 m^3 vegyes tüzifa 231.130 K (+ 91%).

Ugyanaz (1917. szept. 10.):

Nagysolymár község 119·5 kat. holdon 8295 m^3 bükk-, gyertyán-, tölgy- és nyirtüzifa 90.000 K (+ 116%). Elért m^3-kénti tőár 10·90 K.

Losonczi m. kir. járási erdőgondnokság (1917. aug. 28.):

Mátranováki v. urb. birt. 95·3 kat. holdon 265 m^3 tölgyhaszonfa, 6375 m^3 ktln tölgy-, csertölgy- és gyertyántüzifa 157.000·00 K (+ 31·14%). Elért tőárak ktln tölgyhaszonfa 52·46 K, hasábfa 23·54 K, dorongfa 18·36 K, galyfa 6·56 K, csertölgyhasábfa 26·23 K, dorong 19·67 K, galy 6·56 K, gyertyánhasáb 26·23 K, dorong 18·36 K, galy 6·56 K m^3-ként. Vasuttól 3 *km.*

Gyergyószentmiklósi m. kir. járási erdőgondnokság (1917. szept. 3.):

Gyergyószentmiklós város 1915/1916. évi széldöntésből mintegy 500 m^3 kitermeletlen bányafa m^3-ként 8·00 K (+ 14·3%); 50—60 m^3 kitermelt bányafa az erdőn m^3-ként 21·50 K (+ 2·3%). Vasuttól 15—17 *km.*

Beszterczebányai m. kir. állami erdőhivatal (1917. szept. 20.):

Szélnyei v. urb. 50·0 kat. holdon 9252 m^3 jegenyefenyőépületi fa és 489 m^3 jegenyefenyőtüzifa 360.000 K (+ 33·4%). Elért tőár: jegenyefenyőépületi fánál 38·69 K m^3-ként.

Ungvári felső m. kir. járási erdőgondnokság (1917. szept. 25.):

Nagybereznai v. urb. 86·8 kat. holdon 21.396 $ürm^3$ bükktüzifa 156.800 K (+ 124%). Elért tőár $ürm^3$-ként 7·33 K, kat. holdanként 1806 K. Vasuttól 4 *km.*

Soproni m. kir. járási erdőgondnokság 1917. (szept.—okt.):

Nagymartoni v. urb. birt. 663 drb. széltörött lucz- jegenye- és erdeifenyő, mely 325 m^3 fürészanyagnak és 84 m^3 tüzifának becsültetett, kisebb csoportokban 7245 K (+ 5%). Elért tőár: fürészanyag után 21 K, tüzifa 5 K.

A bródi vagyonközség faeladása. A bródi vagyonközség f. é. szeptember hó 28-án Vinkovciban tartott faárverésén 5941 darab tölgy 12 csoportban 1,315.351 K kikiáltási árral szemben 2,363.903 K-án (+ 80%), 1102 darab szelidgesztenyetörzs pedig két csoportban 38.336 K kikiáltási árral szemben 300.217 K-án (+ 680%) kelt el.

A kikiáltási áron felüli ajánlatok a tölgynél 9—80%, a gesztenyénél 68—680% között váltakoztak.

Az ajánlatokban megnyilvánult nagy árkülönbségek oka a tölgynél azon körülményben keresendő, hogy — lisztharmat által megtámadott tölgyesekről lévén szó — az ajánlattevők között a megrongált farészek nagyságára vonatkozólag igen eltérők voltak a vélemények, másrészt pedig, hogy a megrongált részek értékesítésének lehetőségei nem minden ajánlattevőre nézve voltak ugyanazok.

A gesztenyénél különösen szembetünő ajánlati különbözetek ennek a taningyártásra használt fának az egyes ajánlattevők részéről való igen eltérő értékelésére vallanak.

Gróf Schönborn-Buchheim munkácsi uradalma a Rafajna és Alsószarvas nevü erdőkben 19.101 tölgytörzset adott el két részletben összesen 5,762.000 K-ért. Kár, hogy a fatömegre nézve nem birunk adattal, mert igy az egységár nem itélhető meg.

A nagyköveresi közalapitványi uradalom 36.378 tölgytörzset (24.893 m^3) 1,024.000 K-ért értékesitett (m^3-ként 41 K).

Az árvai közbirtokossági uradalom faárverése. Az árvai közbirtokossági uradalom f. é. szeptember hó 30-án árverést tartott, amelyen *a parnicai e. g.* 74·8 kat. holdnyi fenyőfatömegre holdanként 8785 K, *az árvaváraljai e. g.* 56·5 kat. holdnyi fenyőre 10.180—11.400 K, *a vitanovai e. g.* 62·2 kat. holdnyi fenyőfatömegre a vizifürész bérletével kapcsolatban kat. holdanként 6120—7660 K, *a polhorai e. g.* 218·8 kat. holdnyi fenyőfatömegre a polhorai gőzfürész bérletével kat. holdanként 9600 K ajánlat tétetett.

II. Kitermelt állapotban.

a) Műfa.

Liptóujvári m. kir. főerdőhivatal (1917. aug. 3.):

5 csoportban 1633 tm^3 lucz- és jegenyefenyőszál- és rönkfa, 150 $ürm^3$ hántott fenyőhasábfa és 61 m^3 bükkműfa 138.186·03 K (+ 1·00—91·40%). Elért tőár: fenyőszálfa 53·96—71·19 K tm^3-ként, fenyőhasáb 31·83 K $ürm^3$-ként, bükkszálfa 3·57—5·59 K tm^3-ként. Eladási ár fenyőszálfa 63·16—80·39 K tm^3-ként, fenyőhasáb 37·44 K $ürm^3$-ként, bükkszálfa 20·20—22·22 K tm^3-ként.

Orsovai m. kir. erdőhivatal (1917. aug. 9.):

56 m^3 bükkműfa 2981·31 K (+ 52%). Elért tőár: 44·65 K, eladási ár: 53·35 K tm^3-ként.

Ugyanott (1917. szept. 24.):

40·8 m^3 termelt jegenyefenyőfürészárú a ruszkabányai faraktárban készletezve 8164·08 K (+ 25%). Eladási ár 200 K, elért tőár 103·20 K m^3-ként. Vasuttól 8 *km.*

Zsarnóczai m. kir. erdőhivatal (1917. jun. 5.):

19 csoportban 2044 m^3 I. és II. oszt., valamint selejtes tölgyrönkő 241.053·60 K (+ 51—85%). Elért tőárak: I. oszt. rönkő 134·80—170·10 K, II. oszt. rönkő 70·62—122·25 K, selejtrönkő 50·20—79·41 K m^3-ként. Eladási ár I. oszt. rönkő 151·00—184·80 K, II. oszt. rönkő 85·32—136·00 K, selejtrönkő 63·55—99·87 K m^3-ként. Vasuti állomás melletti rakodón.

Zagrebi kir. erdőigazgatóság (1917. aug. 22.):

10 kat. holdon 331 m^3 bükk- és 8 m^3 juharrönkőfa 9101·19 K (+ 70%). Elért tőár: bükk 23·80 K, juhar 68·38 K, eladási ár bükk 25·80 K, juhar 70·38 K m^3-ként. Vasuttól 20—32 *km*.

Ugyanott (1917. szept. 25.):

250 *ürm*^{3} gesztenyetanninfa a vojnicsi vasuti állomáson 16.912 K (+ 2·%). Eladási ár 67·60 K, elért tőár 52·60 K m^3-ként.

Turdosini m. kir. járási erdőgondnokság (1917. aug. 31.):

Novotyi v. urb. birt. 2·0 kat. holdon 570 m^3 lucz-, 182 m^3 jegenyefenyőműfa és 120 *q* luczfenyőcserzőkéreg 27.650 K (+ 23·5%). Elért eladási ár a vágásterületen lucz- és jegenyefenyőműfa 36·18 K m^3-ként, luczfenyőkéreg 12 K *q*-ként. Az Árva partjától 14 *km*.

Lugosi m. kir. erdőigazgatóság (1917. aug. 22.): (Kincstári rakodókon.)

790 m^3 tölgyrönkő 7 csoportban 104.670·38 K (+ 25·0—26·7%). Eladási ár 104·85—154·72 K, tőár 95·65—142·52 K m^3-ként.

Ugyanakkor 8·25 m^3 cseresznyerönkő 1 csoportban 709·50 K (+ 7·5%). Eladási ár 86 K, tőár 73 K m^3-ként.

Ugyanakkor 152 m^3 nyárhaszonfa 2 csoportban 10.351·33 K (+ 48—65%). Eladási ár 68·08—68·31 K, tőár 57·54—57·77 K m^3-ként.

Ugyanakkor 14.832 drb. tölgykerékküllő 2 csoportban 5008·13 (+ 12·5%). Eladási ár 34 f, tőár 27—29 f drb.-ként.

Ugyanakkor 202 m^3 vasuti talpfáról lemetszett tölgyfapadló 5 csoportban 28.432·63 K (+ 6—8%). Eladási ár 137·80—154·41 K, tőár 69·48—79·40 K m^3-ként. Az eladási ár kidolgozott árura, a tőár pedig gömbfára vonatkozik, melyből 60% az árukihozatal.

Bustyaházai m. kir. erdőhivatal (1917. szept. 4.):

155 m^3 tölgyrönkő 18.451·77 K (+ 31·6%). Eladási ár 105·28—144·76 K, elért tőár 85·28—124·76 K m^3-ként.

Beszterczebányai m. kir. erdőigazgatóság (1917. aug. 17.):

a) Karámi erdőgondnokság 4 csoportban 2942 *ürm*^{3} műszaki célokra alkalmas lucz- és jegenyefenyőhasáb- és dorongfa 109.020 K (+ 80—90%). Eladási ár 36—38 K, elért tőár 31·40—35·10 K *ürm*^{3}-ként.

b) Dobrocsi erdőgondnokság 2 csoportban 1912 *ürm*^{3} lucz- és jegenyefenyőműhasáb- és dorongfa 66.920 K (+ 75%). Eladási ár 35 K, elért tőár 29·30—31·60 K *ürm*^{3}-ként.

Szászsebesi m. kir. erdőhivatal (1917. okt. 11.):

A zalatnai erdőgondnokság „Valea rusi" nevü rakodóján 5 csoportban 127 m^3 jegenyefenyőszál- és rönkfa 5525·08 K (+ 51—90%). Eladási ár 40·63—51·30 K, elért tőár 32·63—43·30 K m^3-ként. Vasuttól 17 *km*.

A kassa-oderbergi vasut szeptember hó 22-én tartott versenytárgyalásán talpfa 3·75—8·50 K, tölgytalpfa 8·50—17·00 K, váltótalpfa 230—460 K-án kináltatott.

b) Tüzifa.

Zagrebi kir. erdőigazgatóság (1917. aug. 28.):

10·9 kat. holdon 1956 *ürm*^{3} vágásban sarangolt bükktüzifa 10.098·83 K (+ 0·4%). Elért tőár 3·44 K, eladási ár 5·16 K *ürm*^{3}-ként. Távolság vasuttól 30 *km*.

Losonczi m. kir. járási erdőgondnokság (1917. aug. 22.):

Poltári v. urb. birt. 71·1 kat. holdon 4051 *ürm*^{3} tölgy- és cser-, gyertyán- és feketefenyőtüzifa az erdőn a vasuti állomástól 1 *km*-nyire 100.300·00 K (+ 72 02%). Eladási ár tölgy- és gyertyánhasábfa 34·40 K, dorongfa 25·80 K, ág és selejt 12·04 K, cserhasábfa 30·96 K, dorongfa 24·08 K, ágfa 8·60 K, feketefenyő- és cservegyestüzifa 17·20 K *ürm*^{3}-ként.

Beszterczebányai m. kir. erdőigazgatóság (1917. aug. 14.):

Vasuti és erdei rakodókon.

Beszterszebányai erdőgondnokság 1 csoportban 353 *ürm*^{3} fenyőtüzifa 3960·66 K (+ 70%). Eladási ár 11·22 K, elért tőár 9·42 K *ürm*^{3}-ként.

Óhegyi erdőgondnokság 3 csoportban 675 *ürm*^{3} fenyőtüzifa 12.204 K (+ 80%). Eladási ár 16·20—19·80, elért tőár 13·20—17·80 K *ürm*^{3}-ként.

Benesházai erdőgondnokság 10 csoportban 2235 *ürm*^{3} fenyőtüzifa 74.709·44 K (+ 75—130%). Eladási ár 24—35 K, elért tőár 17·20—28·50 K *ürm*^{3}-ként.

Mihályteleki erdőgondnokság 1 csoportban 127 *ürm*^{3} fenyőtüzifa 2953·26 K (+ 51%). Eladási ár 23·25 K, elért tőár 20·40 K *ürm*^{3}-ként.

[A zólyomlipcsei erdőgondnokság 3 csoportbeli 2895 *ürm*^{3} fenyőtüzifára, mely 18.868 K (*ürm*^{3}-ként 6—8 K) kikiáltási ár mellett ugyanakkor árverésre bocsáttatott, ajánlat nem érkezett.]

Jolsva város (1917. okt. 10.):

50 vagon tüzifa à 1010 K vasuti kocsiba rakva.

III. Eredménytelen faárverések.

Leibicz r. t. város f. é. okt. hó 10-ére árverést hirdetett, amelyen 211·0 kat. holdnyi tövön álló és széldöntött 78.869 darab lucz- és 11.349 darab jegenyefenyőtörzs összesen mintegy 75.746 m^3-re becsült fatömege, valamint 21.723 *q* luczfenyőkéreg került volna eladásra 2,600.000 K kikiáltási ár mellett, de ajánlat nem adatott be. (A holdankénti becsérték 12.322 K-t, a m^3-kénti 34·3 K-t tesz ki, egy törzs átlagos fatömege 0·84 m^3.)

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

I.

Meghivó
az Országos Erdészeti Egyesület közgyülésére.

Az Országos Erdészeti Egyesület folyó évi rendes közgyülését deczember hó 12-én, szerdán d. u. 5 órakor Budapesten, saját helyiségében (V., Alkotmány-utcza 6. sz.) tartja meg a következő tárgysorozattal:

1. Jelentés a legutóbbi közgyülés óta kifejtett egyesületi tevékenységről.

2. Elnökség és tizenöt választmányi tag választása, előbbi 3 évre, utóbbiak 4 év tartamára. Az igazgató-választmányból az alapszabályok értelmében kilépnek, de ujból választhatók: *Csik* Imre, *Darányi* Ignácz, *Gesztes* Lajos, *Havas* József, *Hering* Samu, gróf *Kendeffy* Gábor, gegesi *Kiss* Ernő, *Kócsy* János, *Laitner* Elek, *Péch* Kálmán, de *Pottere* Gerard, *Schmidt* Ferencz, *Tomcsányi* Gyula, *Török* Sándor, *Vadas* Jenő.

3. *Károlyi* Árpád erdőigazgató felolvasása: „Az erdészeti tudományok módszerei és problémái“ czimén.

4. Az alapszabályok módositása.

5. Jelentés az 1916. évi számadásokról és az 1918. évi költségvetésről.

6. Jelentés a Deák-Ferencz-alapitvány kamataiból kiirt irodalmi pályázatokról.

7. Inditvány a jövő évi közgyülés helyére és tanácskozási tárgyaira nézve.

8. Egyéb inditványok. (Ily inditványok az alapszabályok szerint a közgyülést megelőző napig a titkári hivatalnak irásban bejelentendők.)

Van szerencsénk az Országos Erdészeti Egyesület t. tagjait felkérni, hogy a közgyülésen minél számosabban vegyenek részt.

Budapest, 1917. évi október hó 31-én.

Az Országos Erdészeti Egyesület elnöksége.

(A közgyülést ünnepélyes közebéd ezuttal sem követi, de gondoskodás fog történni oly helyiségről, ahol a résztvevők együtt vacsorázhatnak.)

II.

Jegyzőkönyv

az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának Budapesten 1917. évi október hó 25-én tartott rendes üléséről.

Jelen voltak: Báró *Tallián* Béla elnök, *Arató* Gyula, *Balogh* Ernő, *Csupor* István, *Éránosz* Antal János, *Jákói* Géza, *Kiss* Ferencz, *Kozma* István, *Mikolás* Vincze, *Pajer* István, *Pech* Kálmán, de *Pottere* Gerard, *Rochlitz* Dezső, *Roth* Gyula, *Schmidt* Károly, *Szabó* József, *Temesváry* Béla, *Török* Sándor, *Ulreich* Gyula és *Wellibil* Károly vál. tagok, az egyesület tisztikara és *Czillinger* János r. tag.

Távolmaradásukat kimentették: Dr. Bedő Albert és Horváth Sándor alelnökök, Almásy Andor, Bittner Gusztáv, Fischer-Colbrie Emil, Fogassy Gyula, Gaul Károly, Gesztes Lajos, Giller János, Havas József, Hering Samu, Jankó Sándor, Kaán Károly, Kallivoda Andor, Karsai Károly, G. Kiss Ernő, Krippel Móricz, Muzsnay Géza, báró Radvánszky Antal, Vadas Jenő.

I. Elnök az ülést megnyitva, a jegyzőkönyv hitelesitésére Pajer István és Pech Kálmán vál. tagokat kéri fel.

II. Elnök bemutatja Horváth Sándor II. alelnök alábbi levelét:

Nagyméltóságu Elnök Ur!
Kegyelmes Uram!

Egészségi állapotom egy idő óta, sajnos, olyan kedvezőtlen, hogy társadalmi kötelezettségemnek s ezek között különösen az Országos Erdészeti Egyesületnél betöltött másodalelnök

tisztemből folyó kötelezettségeimnek, mély sajnálatomra a legjobb akarattal sem tudok megfelelni és miután egészségem gyökeres feljavulására, fájdalom, már nem számithatok, ezentul sem tudnék megfelelni, ha az uj választáskor tagtársaim bizalma ismét felém fordulna.

Ezért kénytelen vagyok alelnöki állásomról ezennel lemondani és tisztelettel kérni Nagyméltóságodat, hogy lemondásomat tudomásul véve azt az egyesület igazgató-választmányának és annak idején a közgyülésnek is tudomására hozni és ezzel együtt soha el nem évülő hálámnak is kifejezést adni kegyeskednék, azért a megtisztelő bizalomért, melylyel engemet az egyesület tagjai közel negyven éven át kitüntettek s amelyért én mindig büszke voltam és büszke és hálás leszek ezentul is, amig élek.

Egyuttal legyen szabad Nagyméltóságodnak is hálás szivvel megköszönnöm azt a sok jóindulatot, amelyet irántam elnöksége egész ideje alatt tanusitani kegyes volt.

Budapest, 1917. évi október hó 24-én.

Nagyméltóságodnak
készséges hive
Horváth Sándor.

Elnök élénk sajnálatának ad kifejezést az alelnök ur elhatározása felett s reméli, hogy az nem végleges. Az igazgató-választmány elhatározza, hogy Horváth Sándor alelnök urat küldöttségileg felkéri lemondásának visszavonására.*)

III. A pénztár állásáról a titkár a következő jelentést terjeszti elő:

Az egyesület bevétele az év elejétől a mai napig	211.147·45 K
A kiadás ugyanezen idő alatt	171.392·76 K
Rendkivüli befizetések czimén befolyt alapitványi kötvények törlesztésére	899·— K
készpénz alapitványként	300·— K
a rokkantalap javára	25.065·91 K

A titkár továbbá jelenti, hogy a számadásvizsgáló-bizottság az egyesület pénztárát október hó 1-én váratlanul rovancsolta és rendben találta.

*) L. az 540. oldalon lévő hirt.

A Horváth-Sándor-alapitvány és a Deák-Ferencz-alapitvány folyó évi kamatára nézve a titkár kéri, hogy azok további intézkedésig ismét letétbe helyeztessenek, mert azok az okok, amelyek miatt a háboru tartama alatt eddig is ekként jártunk el, most is fennállanak.

Az igazgató-választmány a pénztári jelentést tudomásul veszi és a Horváth Sándor és Deák Ferencz alapitványok kamatainak további intézkedésig letétként való kezelését elrendeli.

IV. A titkár előadja, hogy a tárgysorozat következő pontjaként tárgyalandó 1918. évi költségvetésben a folyton emelkedő nyomdaköltségek és anyagárak, de a szükségszerüen emelkedő személyi járandóságok következtében is a pénzügyi egyensuly csak ugy volt fentartható, hogy a tagdijak, előfizetési és hirdetési dijak megfelelő emelése kilátásba vétetett. Mig más egyesületek többnyire már a háboru előtt emelték tagdijaikat s a háboru alatt a legtöbb ujabb emelést eszközölt, egyesületünk eddig a régóta fennálló 16 K tagdijjal pénzügyi egyensulyát fentartotta; igaz, hogy ez a háboru alatt csak lapkiadványai terjedelmének igen nagymérvü csökkenésével volt elérhető. Minthogy azonban a lapok terjedelme tovább nem csökkenthető s a nyomdai árak, tüzelőanyag, irodaszerek árai, nemkülönben a személyi járandóságok is folyton és rohamosan emelkednek, az Országos Erdészeti Egyesület nem fog kitérhetni az elől, hogy jövedelmeinek fokozásáról gondoskodjék.

Az efelett kifejlődött vita folyamán az a nézet jutott kifejezésre, hogy a tagok a tagsági dij mérsékelt emelésének szükségességét a mai nehéz viszonyok között bizonyára belátják. Ennek következtében a választmány elhatározta, hogy a közgyülésnek az alapszabályok oly módositását javasolja, melynek értelmében 1918. évi január hó 1-től kezdve a rendes tagok tagsági dija az eddigi 16 K helyett 20 K, az alapitó tagok által fizetendő legkisebb összeg pedig 300 K helyett 400 K legyen. Azok az alapitó tagok, akik eddig 400 K-nál kisebb alapitványt tettek, felkérendők, hogy alapitványaikat készpénzben vagy kötelezvényben 400 K-ra egészitsék ki, azonban azok az alapitó tagok is, akik erre nem hajlandók, tagsági jogaik teljes élvezetében maradnak. A felemelt tagsági dijnak megfelelően az Erdészeti Lapok évi előfizetési diját 20 K-ban az Erdő cz. lapét 6 K-ban állapitja meg a választmány.

A hirdetési dijak 1918. január 1-től kezdve az Erdészeti Lapokban minden üzleti jellegü hirdetésnél (faeladás, álláskinálat stb.) milliméterenként 50 fillér (eddig 30 fillér), álláskeresleti s más üzleti jelleggel nem biró hirdetésnél 25 fillér (eddig 20 fillér); az Erdő czimü lapban az eddigi hirdetési dijak kétszerese fizetendő (kéthasábos milliméter tér 20 fillér helyett ezentul 40 fillér).

Végül elhatározza a választmány, hogy arra való tekintettel, hogy az Erdészeti Lapoknál rendkivül nagy költséget okoz a rendkivüli állapotokkal összefüggő terjedelmes kormányrendeletek közlése, a kormánytól az egyesület irodalmi segélyének felemelését kéri.

V. Az igazgató-választmány ezek után tárgyalás alá veszi a számvizsgáló bizottságnak a behajthatlan követelések törlésére és az 1918. évi költségvetésre vonatkozó alábbi javaslatát:

Javaslat behajthatatlan követelések törlésére.

Indítványozzuk, hogy mint behajthatatlan hátralékok a következő összegek irassanak le:

A) *Alapító tagok:*

	Tőke K	Kamat K
n. Debreczy Ödön örök.	200·—	110·—
n. Fóthy Nándor	200·—	40·—
Összesen:	400·—	150·—

B) *Rendes tagok:*

	Tagdíj K		Tagdíj K
		Áthozat	413·—
† Campián János	21·—	Liedermann Emil	96·—
† Dán Elek	16·—	dr. Lukács Izsó	80·—
Dobó Jenő	48·—	Mazanesz János	66·—
† Dobrovics László	16·—	Murinay György	16·—
† Duschek János	16·—	† Ráner Sándor	7·—
† Glózer László	16·—	Rudas Miksa	120·—
† Heim Károly	16·—	Schwabik Ferencz	16·—
Jonica János	64·—	† Segercián Vazul	80·—
† Kakódy Dániel	24·—	† Szabó Ferencz	16·—
Kiss Béla	112·—	† Tavassy Lajos	8·—
† Korzenszky Antal	16·—	Wierzbicki Győző	112·—
† Kralovánszky János	48·—	Összesen	1030·—
Átvitel	413·—		

C) *Hirdetési díjak:*

Knelly Gyula	11·35 K
Matuska János	8·80 „

Javasoljuk azonban, hogy az *A)* és *B)* alatt kimutatott összegek oly kikötéssel töröltessenek, hogy a megnevezett és még életben levő tagok egyszersmind a tagok sorából is töröltessenek; a kitüntetett összegekkel együtt természetesen az esetleg előírt perköltségek, valamint az 1917-re eszközölt előírások is törlendők lesznek.

Egyidejűleg van szerencsénk bemutatni az 1918. évi költségvetés tervezetét, melynek minden egyes tételét a mult évi eredmény s a tényleges állapot figyelembevételével állapítottuk meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1918. évi költségvetése.

Bevétel	Tényleg befolyt az 1916. évben		Előirányoztatott 1917. évre		Előirányoztatik 1918. évre	
	K	f	K	f	K	f
A) Rendes bevételek.						
I Az egyesületi székház bérjövedelme	14665	—	14500	—	14500	—
II. Az alapító tagok által kötelezvényben tett alapítványok kamatai	2230	50	1500	—	2000	—
III. A rendes tagok által fizetett tagsági díjak	18318	95	16000	—	20000	—
IV. Az állam által adott segély	6000	—	6000	—	6000	—
V. Az egyesület állandó kiadmányainak jövedelmei:						
a) Erdészeti Lapok	8057	41	7500	—	10000	—
b) Erdészeti Zsebnaptár	2121	—	3000	—	3500	—
c) Erdészeti Rendeletek Tára	2579	30	1000	—	500	—
d) „Az Erdő" című lap után	10422	22	10000	—	12000	—
VI. Az egyesület közlönyében megjelenő hirdetések díjai	5223	34	5000	—	10000	—
VII. Az egyesület terhére kiadott nem állandó irodalmi kiadmányok eladásából befolyó jövedelmek	14	—	50	—	50	—
VIII. Az alaptőke, valamint a folyó jövedelmekből begyűlt pénztári készletek kamatai	8644	87	9000	—	9000	—
IX. A Deák-Ferencz-alapítvány bevétele	1100	—	1100	—	1100	—
X. A Wagner-Károly-alapítvány bevétele	3444	—	3441	—	3554	—
XI. A gróf Tisza-Lajos-alapítvány bevétele	2032	—	2032	—	2032	—
XII. A Bedő-Albert-alapítvány bevétele	1730	—	1730	—	1738	—
XIII. Az Erzsébet-királyné-alapítvány bevétele	948	—	948	—	948	—
XIV. A Luczenbacher-Pál-alapítvány bevétele	424	—	424	—	424	—
XV. A Horváth-Sándor-alapítvány bevétele	660	—	660	—	660	—
XVI. Faragó Béla alapítványának bevétele	339	—	339	—	343	—
Átvitel	88953	59	84224	—	98349	—

Bevétel	Tényleg befolyt az 1916. évben		Előirányoztatott 1917. évre		Előirányoztatik 1918. évre	
	K	f	K	f	K	f
Áttétel	88953	59	84224	—	98349	—
XVII. A nyugdíjalap bevétele	4506	—	4506	—	5081	—
XVIII. Az altiszti segélyalap bevétele	682	—	682	—	750	—
XIX. A báró Bánffy-Dezső-alapítvány bevétele	971	—	971	—	1056	—
XX. A székesfehérvári ismeretlen alapítvány bevétele	107	—	107	—	115	—
XXI. Hirsch Istvánné alap. bevétele	827	35	800	—	800	—
XXII. Szantner Gy.-alapítvány bevétele	402	—	400	—	430	—
XXIII. Rokkantalap bevétele	103	87	80	—	2620	—
XXIV. Postaköltség és más térítmények	384	59	300	—	300	—
XXV. Megítélt és behajtott perköltségek	762	51	50	—	50	—
XXVI. Egyéb bevételek	266	30	50	—	50	—
B) Átfutó bevételek.						
XXVII. Új alapító tagok által készpénzben tett alapítványok és a kötelezvényben tett alapítványok törlesztésére befizetett összegek	4802	46	2000	—	2000	—
XXVIII. Az egyesület külön rendeltetéssel bíró alapítványainak növelésére vagy hasonló alap. alkotására tett adományok	48559	90	100	—	2000	—
XXIX. Az egyesület által a szerzők terhére kiadott szakkönyvek és más iratok eladásából befolyó jövedelmek	685	99	200	—	200	—
XXX. Más átfutó bevételek, beleértve a letétképen kezelendő összegeket is	6406	24	2000	—	2000	—
Összes bevétel	158420	80	96470	—	115801	—

Kiadás	Tényleg kiadatott 1916. évben		Előirányoztatott 1917. évre		Előirányoztatik 1918. évre	
	K	f	K	f	K	f
A) Rendes kiadások.						
I. Személyi járandóságok:						
a) a titkár fizetése és pótléka 13800 K						
b) 2 segédtitkár fizetése ... 4200 „						
c) a pénztáros fizetése ... 3750 „						
d) az írnokok fizetése ... 3600 „						
e) szolga és házmesteri fizetés 2120 „						
f) jutalmak és segélyek ... 2000 „						
g) Nyug- és kegydíjak ... 924 „	21849	—	26089	—	30394	—
II. Ügyviteli költségek:						
a) irodai és postaköltségek, nyomtatványok és távbeszélő ... ... 6000 K — fill.						
b) ügyvédi költségek 500 „ — „						
c) közgy. és útikölts. 500 „ — „	6996	01	6000	—	7000	—
III. Leltári tárgyak beszerzésére	480	60	300	—	500	—
IV. A könyvtár gyarapítására és szaklapokra	686	96	600	—	800	—
V. Állandó kiadmányok költségei és pedig:						
1. Erdészeti Lapok:						
a) nyomtatási költségei ... ... 12000 K — fill.						
b) expediciója ... 1500 „ — „						
c) írói díja ... ... 1800 „ — „						
2. Erd. Zsebnaptár előállítási költsége ... ... 3500 „ — „						
3. Erd. Rend. Tára előállítási költsége ... ... 500 „ — „						
4. Az „Erdő“ összes költségei ... 12000 „ — „	26352	30	24000	—	31300	—
VI. Az egyesület terhére kiadott nem állandó irodalmi kiadmányok költségei						
VII. A székházat terhelő kiadások:						
a) állami adók ... ... 4656 K — fill.						
b) községi adó, házbérkrajczár ... ... 1851 „ — „						
c) vízvezetéki illeték 668 „ — „						
d) udvarvilágítás és áramfogyasztás ... 1300 „ — „						
e) tűzkárbiztosítás ... 125 „ — „						
f) ablaküveg „ 200 „ — „						
g) javítások, tisztog. és kéményseprés 3200 „ — „	10109	67	10000	—	12000	—
Átvitel	66474	54	66989	—	81994	—

Kiadás	Tényleg kiadatott az 1916. évben		Előirányoztatott 1917. évre		Előirányoztatik 1918. évre	
	K	f	K	f	K	f
Áttétel	66474	54	66989	—	81994	—
VIII. Illetékegyenérték és az egyesületet mint ilyent terhelő adó	903	20	900	—	900	—
IX. A Deák-Ferencz-alapítvány irodalmi pályadíjai	1100	—	1100	—	1100	—
X. A Wagner-Károly-alapítványból adandó segélyek	3444	—	3441	—	3554	—
XI. A gróf Tisza-Lajos-alapítványból adandó segélyek	2032	—	2032	—	2032	—
XII. A Bedő-Albert-alapítv.-ból adandó ösztöndíjak	1600	—	1600	—	1600	—
XIII. Az Erzsébet-királyné-alapítványból adandó segélyek	948	—	948	—	948	—
XIV. A Luczenbacher-Pál-alapítványból adandó segélyek	424	—	424	—	424	—
XV. A Horváth-Sándor-alapítványból adandó jutalom	660	—	660	—	660	—
XVI. A Faragó-Béla-alapítv.-ból adandó segélyek	300	—	300	—	300	—
XVII. A nyugdíjalapnak átadandó kamatok	4506	—	4506	—	5081	—
XVIII. Az altiszti segélyalapnak átadandó kamatok	682	—	682	—	750	—
XIX. A báró Bánffy-Dezső-alapból adandó ösztöndíjak	971	—	971	—	1000	—
XX. A székesfehérvári ismeretlen alapnak átadandó kamatok	107	—	107	—	115	—
XXI. Hirsch Istvánné alapítványból adandó segélyek	827	35	800	—	800	—
XXII. Rokkantalap kamatai	103	87	80	—	2620	—
XXIII. Szantner Gy. alapítvány segélyei	402	—	400	—	430	—
XXIV. Egyéb kiadások	3455	15	2000	—	2500	—
B) Átfutó kiadások.						
XXV. A törzsvagyonhoz csatolandó új alapítványok és a kötelezvényben tett alapítványok beváltására fizetett összegek	4802	46	2000	—	2000	—
XXVI. Az egyesület külön rendeltetéssel bíró alapítványainak növelésére tett adományok és az ezen alapítványokhoz csatolandó egyéb összegek	56471	99	4469	—	4937	—
XXVII. Az egyesület által a szerzők terhére kiadott szakmunkák és iratok kiadási költségei	—	—	—	—	—	—
XXVIII. A folyó bevételek feleslegéből a törzsvagyonhoz csatolandó összeg	—	—	61	—	56	—
XXIX. Egyéb átfutó kiadások	8206	24	2000	—	2000	—
Összes kiadás	158420	80	96470	—	115801	—

Az 1917. évre előirányzott 96.470 K bevétellel és kiadással szemben az 1918. évre 115.801 K bevételt és kiadást irányoztunk elő, azaz 9331 K-val többet.

Az egyes bevételi és kiadási rovatoknál előirányzott összegekre nézve, amelyek az 1917. évi költségvetéstől eltérnek, a következőket van szerencsénk felemlíteni:

A *bevételi rovatoknál* figyelembe vettük a t. közgyűlés elé terjesztett azt a javaslatot, mely szerint az egyesület pénzügyi egyensúlyának fentartása érdekében ma már elkerülhetlennek mutatkozik a tagdíjak, az alapítványi tőke, az előfizetési és hirdetési díjak emelése. Ennek megfelelően emeltük a II., III., V. és VI. bevételi rovatokat. Ezen emelés nélkül az anyagok és a lapkiadványok előállításának drágulásából származó, továbbá a személyi kiadások terén felmerülő kiadási többletek fedezhetők nem lennének.

Az alapítványi kamatoknál mutatkozó bevételi többletek a megnövekedett tőkék folyományai.

A *kiadási rovatok* közül a személyi járandóságoknál a titkár háborús segélyét az állami tisztviselőknél valószínűen alkalmazandó mértékben, az eddigi 2200 K-ról 3400 K-ra, vagyis az alapfizetés (6800 K) 50%-ára emelten irányoztuk elő s egyben négy kiskorú gyermeke után egyenként 400—400 K-t, összesen 1600 K-t mint nevelési vagy családi pótlékot vettünk számításba.

A harctéren levő segédtitkárnak egyelőre beszüntetett fizetése, továbbá a pénztárosé az 1914-ben élvezett összeg 50%-kával felérő hadisegélylyel, az újonnan alkalmazott segédtitkár fizetése változatlanul 2400 K-val vétetett fel. Az írnokok díjazását a f. évi 1620 K helyett egyenként 1800 K-val hozzuk javaslatba, végül az egyesületi szolga háborús pótlékát alapfizetésének (800 K-nak) 70%-ával, egy gyermeke után a családi pótlékot 200 K-val állítottuk be.

A segélyek és jutalmak rovatán f. évre előirányzott 1750 K-t 2000 K-ra emeltük a rendkívüli viszonyok figyelembevételével. Egészben ekként a személyi járandóságok rovatán 4305 K többlet jelentkezik.

Az irodai szükségletek nagymérvű drágulására való tekintettel a II. rovatot 1000 K-val emeltük.

A lapkiadványok előállításának drágulása következtében az V. rovatot is 7300 K-val kellett növelni; emellett azonban a lapok az 1918. évben és csak havonként egyszer és korlátolt terjedelemben fognak megjelenhetni.

Emelnünk kellett mindennemű javítási munka drágulása következtében a VII. rovatot is 2000 K-val.

A XXVI. rovatban elsősorban a rokkant segélyalaphoz csatolandó 2500 K, továbbá a nyugdíjalaphoz alapszabályszerűen csatolandó

2200 K, továbbá a Bedő Albert-, báró Bánffy Dezső- és Faragó Béla) alapítványnál mutatkozó kamatfeleslegek (138 + 56 + 43 = 237 K-irányoztattak elő.

Pénztári feleslegként eszerint a XXVIII. (kiadási) rovaton 56 K volt előirányozható.

Budapesten, 1917. évi október hó 1-én.

A számadás-vizsgáló bizottság:

Hinfner György s. k.

Lipcsey László s. k. *Petényi Keresztély* s. k. *Spettmann János* s. k. *Tomassek Miklós* s. k.

Az igazgató-választmány a javaslatba hozott törlésekhez hozzájárul, ezenkivül azonban még özvegye kérelmére néhai Bihari Ödön 32 K tagdijhátralékának és Bauer Miklós és Wrba Mihály a harcztéren elesett rendes tagoknak értesülés hiányában haláluk után is előirt tagdijainak leirását is elrendeli.

Az 1918. évi költségvetésben az igazgató-választmány a tagsági dijak rovatában 1000 K-val többet irányoz elő, viszont azonban a kiadások közül a személyi járandóságok rovatát ugyanennyivel emeli, mert a titkár háborus segélye az eddigi gyakorlattól eltérően 2000 K nyugdijképes személyi pótléka után nem irányoztatott elő, s az igazgató-választmány az eddigi gyakorlattól nem óhajt eltérni. Egyebekben a költségvetést változatlanul elfogadja és a közgyülés elé terjeszteni rendeli.

VII. Csupor István inditványára a választmány a titkárnak az 1917. évre az állami tisztviselőkhöz hasonlóan 1300 K ruházati segélyt szavaz meg, amiért a határozathozatal előtt eltávozott titkár utólag köszönetet mond.

VIII. Titkár bejelenti, hogy az Erdő előállitásával megbizott Franklin-Társulat a legutóbbi választmányi ülés óta két izben emelte árait, 40 és 25, összesen tehát 65%-kal, a Pátria nyomda árai változatlanok, de ez a nyomda is értesitette az egyesületet, hogy az 1918. jan. 1-től érvényes árak iránt csak deczemberben nyilatkozhatik s a választmánynak azt a multkori kivánságát, hogy 1918. évben további áremelkedés ne álljon be, sajnálatára nem teljesitheti.

A rendkivüli viszonyok kényszere alatt tudomásul vétetik.

IX. A közgyülésre vonatkozóan az igazgató-választmány ugy határoz, hogy az deczember 12-ére, d. u. 5 órára hivassék össze, a következő tárgysorozattal:

1. Jelentés a legutóbbi közgyülés óta kifejtett egyesületi tevékenységről.

2. Elnökség és tizenöt választmányi tag választása, előbbi 3 évre, utóbbiak 4 évre. Az igazgató-választmányból alapszabályszerüen kilépnek, de ujra választhatók: Csik Imre, Darányi Ignácz, Gesztes Lajos, Havas József, Hering Samu, gróf Kendeffy Gábor, G. Kiss Ernő, Kócsy János, Laitner Elek, Péch Kálmán, de Pottere Gerard, Schmidt Ferencz, Tomcsányi Gyula, Török Sándor és Vadas Jenő.

3. Károlyi Árpád társ. erdőigazgató felolvasása: Az erdészeti tudományok módszerei és problémái czimen.

4. Az alapszabályok módositása.

5. Az 1916. évi zárszámadások és az 1918. évi költségvetés tárgyalása.

6. Jelentés a Deák-Ferencz-alapitvány kamataiból kiirt irodalmi pályázatokról.

7. Inditvány a jövő évi közgyülés helyére és tanácskozási tárgyaira nézve.

8. Egyéb inditványok.

X. A báró Bánffy-Dezső-alapitványból kiirt két ösztöndijra 8 középiskolai tanuló pályázata érkezett be. Az igazgató-választmány az ösztöndijakat Bodor Géza VII. és ifj. Székely György V. gimnáziumi tanulóknak itélte oda, kiknek előmenetele — mint a többi folyamodóé is — igen jó, szüleik Bodor Gyula m. kir. főerdőtanácsos és Székely György ny. társ. főerdőmérnök pedig a román betörés alkalmával ingóságaik elpusztulása következtében sulyos anyagi kárt szenvedtek.

XI. Az erdészeti főiskola tanári karának emlékiratát a főiskola áthelyezése tárgyában az igazgató-választmány sürgős véleményezés végett annak a bizottságnak adja ki, amely a főiskolára vonatkozó többi kérdések tárgyalására (tan- és vizsgarend, kereskedelmi ismeretek bővebb tárgyalása) már régebben kiküldetett. A bizottság azonban Jákói Géza. Kaán Károly, de Pottere Gerard és Wellibil Károly választmányi tagokkal kiegészittetik.

XII. A titkár jelenti, hogy a kereskedelemügyi miniszter *mérnökök és épitészek rendtartása* czimen az Országos Középitési Tanács szövegezésében egy törvénytervezetet küldött a nyár folyamán, amelyre sürgős választ kért, miért is az elnökség azt utólagos jóváhagyás reményében megadta. Ez a törvénytervezet a műszaki magángyakorlatot a mérnökkamarai tagsághoz köti s emellett nem mindig számol az erdőmérnökök szolgálati viszonyaival. Az egyesület megjegyzései tehát főként arra vonatkoztak, hogy a törvénytervezet szövege ezekkel a szolgálati viszonyokkal összhangzásba hozassék. Követeltük, hogy a kamarai választmányban, amelyet a tervezet messzemenő fegyelmi hatáskörrel ruház fel, a főbb műszaki ágazatok s igy az erdőmérnöki kar is intézményszerü képviselettel birjon, hogy a kamarai tag vezetése alatt töltött gyakorlati időnek ne tulajdonittassék fokozott nevelőhatás, a kamarai tagság előtt megkövetelt gyakorlati idő tehát állapittassék meg egységesen, hogy továbbá a magánszolgálatban álló erdőmérnökök is csak abban az esetben essenek kamarai kényszer alá, ha szolgálatadójuk megbizásán kivül végeznek műszaki munkálatokat. Hangsulyoztuk, hogy a kamara tagsági dija legyen lehetően alacsony, hogy azok a szakerők is beléphessenek, akik nem hivatásszerüen végzik a magánmunkát, hanem csak esetről esetre vállalnak ilyet, esetleg nagyobb időközökben. Erdőmérnöki iroda csak igen kevés lévén az országban s számuk nagyobb emelkedése nem is lévén várható, az ügy érdekében áll, hogy biróságok és magánosok a szakértők minél nagyobb köréből válogathassanak.

A törvénytervezet egyébként természetesen az erdőmérnöknek csak szorosan műszaki teendőire terjed ki, mig a gazdasági tevékenység a kamarai kényszeren kivül áll.

Az igazgató-választmány a titkár bejelentését jóváhagyólag tudomásnl veszi.

XIII. A földmivelési (gazdasági) kamarák kérdését, amelyet a mult ülésén báró Radvánszky Antal vál. tag hozott szóba, az igazgató-választmány egyfelől felszólaló távolléte miatt, másfelől mert az ügy azóta veszitett sürgősségéből, egyelőre leveszi a napirendről.

XIV. Az igazgató-választmány jóváhagyólag tudomásul veszi, hogy az elnökség az átmenetgazdaságügyi tanácsba a titkárt küldte ki.

XV. Orvendetes tudomással szolgál, hogy Ő Felsége legkegyesebben megengedte, hogy a rokkantsegélyalap az *I. Ferencz József alapitvány* nevet viselje.

XVI. Egy panaszos levél alapján az igazgató-választmány elhatározza, hogy a kopárok erdősitésénél 4—5 év előtt ideiglenesen alkalmazott erdőőrök véglegesitése tárgyában felir a földmivelésügyi miniszter urhoz.

XVII. A földmivelésügyi miniszter urnak f. é. 152.912. számu rendelete, amelylyel a gazdasági albizottságokat az egyesület felterjesztése értelmében felhivta, hogy a járási erdőőrök segélyezése iránt intézkedjenek, örvendetes tudomásul szolgál, úgyszintén

XVIII. a földmivelésügyi miniszter ur f. é. 113.023. számu körrendelete is az áterdőlések szorgalmazása tárgyában.

XIX. Az igazgató-választmány ezek után tárgyalás alá veszi a minisztérium f. é. 3907. M. E. számu rendeletét a faanyagok kitermelésének biztositása tárgyában, s többek hozzászólása után elhatározza, hogy felirattal fordul a kormányhoz, amelyben kéri, hogy a kényszerkitermelés esetén is gondoskodjék az elengedhetlen szakszerü munkavezetésről, mely nélkül a katonai munkásosztagok működése igen nagy kárára lehet a erdőbirtokosnak és a közérdeknek egyaránt.

XX. Gróf Andrássy Sándor és Véssey Mihály kérik atyjuk, néhai gróf Andrássy Aladár, illetőleg néhai Véssey Ferencz alapitó tagsági jogainak reájuk ruházását.

Az alapszabályok értelmében teljesittetik.

XXI. Uj tagokként felvétetnek:

a) alapitó tagnak 300—300 K-val készpénzben *Mezőssy* Béla m. kir. földmivelésügyi miniszter, aj. Kaán Károly és *Lakos* István fatermelő, aj. Vaitzik Gyula;

b) rendes tagnak: *Bély* Sándor végz. erdőmérnökhallgató és *Czeizel* Ignácz m. kir. erdőmérnökgyak., aj. a titkár; báró *Haupt Stummer* Leo országgyül. képviselő, aj. báró Radvánszky Antal; *Hausknotz* Mihály urad. főerdész és *Henel* Jenő m. kir. segéderdőmérnök, aj. a titkár; *Kerner* Ede vár. erdőmérnökgyak., aj. Bakkay József; *Moldován* János erdőmérnökgyak., aj. a titkár; *Péter* Ignácz urad. erdőgondnok, aj. Róth Gyula; *Weyda* János végz. erdőmérnökhallg., aj. Weyda Frigyes.

K. m. f.

IRODALOM.

Könyvismertetés.

Gyanta és gyantatermékek termelése és feldolgozása. (Gewinnung und Verarbeitung von Harz und Harzprodukten) czimmel dr. Austerweil Géza vegyészmérnöktől és Roth Gyula m. kir. erdőtanácsostól német nyelven 180 oldalra terjedő közérdekü mű hagyta el a sajtót Oldenburg R. München és Berlin kiadásában.

Szerzők tetszetős kiállitásu művükben a most duló világháboru okozta behozatali lehetetlenség folytán az összes érdekelt köröket behatóan foglalkoztató gyantatermelés kérdését ügyes összeállitásban minden vonatkozásában behatóan tárgyalják.

A mű 12 fejezetre oszlik, melyek közül az első a gyantatermékek kémiáját, a második a gyantának a fa törzsében való keletkezését és eloszlását, a harmadik fejezet az élő tűlevelü fákból való gyantatermelés különböző módszereit tárgyalja. A negyedik fejezet ama nagyon sok oldalról vitatott kérdést fejtegeti, hogy a gyantatermelés ártalmas-e a fákra és állományokra. Az ötödik fejezet a terpentinlepárolást, a hatodik a luczfenyő kapart gyantájának feldolgozását, a hetedik a gyantakivonatolás technikai alapjait, továbbá a gyökér- és tuskófa termelését és felapritását ismerteti. A nyolczadik és kilenczedik fejezetben szerzők a gyantaextrakczió különböző módjait és az eredményeként nyert termékeket sorolják fel. A tizedik és tizenegyedik fejezet a gyantatartalmától megfosztott faanyagok további alkalmazhatóságát és végül a tizenkettedik fejezet a kolophoniumot és terpentint feldolgozó iparágakat ismerteti.

Örömmel fogadhatjuk, hogy szerzők, akik e kérdésekkel a magyar szakirodalomban is behatóan foglalkoztak, tapasztalataikat a nagy német irodalom utján széles köröknek teszik hozzáférhetővé.

KÜLÖNFÉLÉK.

Horváth Sándor visszavonta lemondását. Az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának október hó 25-iki üléséről felvett jegyzőkönyvből, amelyet fennebb közlünk, az egyesület tagjai bizonyára megdöbbenéssel értesültek arról, hogy *Horváth* Sándor, az egyesület nagyérdemü második alelnöke ezen tisztségétől, amelyet a tagok bizalmából immár közel két évtizede visel, egészségi okokból vissza óhajt lépni.

Örömmel értesithetjük t. olvasóinkat, hogy báró *Tallián* Béla elnök irásbeli s a választmány nála járt küldöttségének szóbeli kérelmére, amelynek *Tomcsányi* Gyula adott bensőséges szavakban kifejezést, *Horváth* Sándor miniszteri tanácsos ur, meghajolva az igy megnyilvánult bizalom és ragaszkodás előtt, lemondását, amelylyel gyengélkedő állapotára való tekintettel az egyesületnek a tisztujitásnál szabad kezet kivánt biztositani, visszavonta. Az Országos Erdészeti Egyesület tehát a jövőben sem lesz kénytelen az ő sokszor kipróbált, megfontolt bölcs tanácsait nélkülözni, amit örömmel és megnyugvással fogadunk.

Személyi hirek. A földmivelésügyi minisztérium erdőtisztikarában két nevezetes változásról kell hirt adnunk.

Ezek egyike *Csik* Imre miniszteri tanácsosnak saját kérelmére történt nyugdijaztatása, amelylyel a magyar erdőtisztikar egyik érdemes, köztiszteletben álló tagja vált meg az aktiv szolgálatból, aki ugy hivatali kötelességeinek hű teljesitése, mint szakmájának társadalmi téren való méltó képviselése terén hosszu szolgálatának igen változatos viszonyai között, a földmivelésügyi minisztériumban, a brassói, máramarosszigeti és budapesti kir. erdőfelügyelőségek, a liptóujvári főerdőhivatal és az állami fürdők ügyei élén egyaránt mindig jó szolgálatot tett a magyar erdőgazdaságnak. Visszavonulása nézetünk szerint időelőtti s mi abba csak azért nyugodhatunk bele, mert remélhetjük, hogy *Csik* Imre a hivatali gondoktól felszabadult munkaerejét most már annál inkább fogja társadalmi téren érvényesithetni.

Mint az uj erdőtörvénytervezet tárgyalására hivatott bizottság főelőadója közelebbről is fontos feladat vár reá az Országos Erdészeti Egyesület körében.

Ugy tudjuk azonban, hogy minisztere is sulyt helyez arra, hogy *Csik* Imre hivatott tanácsadását az állami fürdőügy körül ezentul se nélkülözze s igy neki ezekre befolyást biztositott.

A másik változás, amely legujabban bekövetkezett, *Kaán* Károlynak miniszteri tanácsossá történt kinevezése. Már eddig is, mint miniszteri tanácsosi czimmel és jelleggel felruházott főerdőtanácsos, a kincstári erdők ügyeit intéző főosztály élén állván, *Kaán* Károly kinevezése csak megerősítése a meglévő helyzetnek, nagy hivatottsággal betöltött állásban évek óta fennálló igen nehéz viszonyok között teljesitett önfeláldozó szolgálatok méltó jutalma, elismerése. Ha a mai körülmények között már egy kisebb gazdaság vezetése, rendbentartása, a termelés folytonosságának ezernyi akadály ellenére való biztositása nagy és terhes feladat, mennyivel inkább kell annak lennie a két és fél milliónyi holdra terjedő állami erdőgazdaság igazgatásának, amely *Kaán* Károly irányitása alatt a háboru okozta akadályok ellenére is hivatásának megfelelt s emellett sok tekintetben még fejlődött is. A házilagos fatermelés következetes kiterjesztése, nagyszabásu szállitó eszközök létesitése, a természetes felujitás és a gyéritések szélesebb körü alkalmazása a háboru alatt sem szünetelt s ezzel fontos lépések történtek arra, hogy az állami erdőgazdaságok a béke helyreálltával fokozott teljesitőképességgel állhassanak az ország és a köz szolgálatába.

Mi, akik az Erdészeti Lapok hasábjain megjelent czikkeiből ismerjük *Kaán* Károly gazdasági programmját, nem tagadhatjuk meg elismerésünket attól a következetes erélytől, melylyel azt még a közelmult és jelen mostoha viszonyai között is érvényesiteni tudta s kinevezését őszinte örömmel fogadjuk.

Hősi halál. Utólagosan veszszük a szomoru hirt, hogy *Bauer* Miklós püspöki erdőmérnök 1915. évi julius hó 8-án a galicziai fronton, *Wrba* Mihály m. kir. erdőőr pedig még 1914-ben hősi halált halt. Az Országos Erdészeti Egyesület mindkettőben rendes tagját gyászolja.

Belitzky Árpád Dezső, a cs. és kir. 25. gyalogezred tartalékos hadnagya, egy rohamszászlóalj gépfegyverszázadának többszörösen kitüntetett parancsnoka, az erdészeti főiskola hallgatója, ifju életét a hazáért feláldozva hősi halált halt.

Áldott legyen emlékezetük!

Hirek a hadbavonult erdőtisztekről. *Binder* Béla m. kir. főerdőmérnök, sz. k. v. honvédfőhadnagy az ellenség előtt tanusitott vitéz magatartása és kitünő szolgálatai elismeréséül az ujolagos legfelső dicsérő elismerés jelvényében másodszor részesült a kardok egyidejü adományozása mellett.

Földes Tibor m. kir. segéderdőmérnök, tart. tüzérfőhadnagy az ellenség előtt tanusitott bátor magatartásáért az ezüst signum laudisban részesült a kardokkal és megkapta a Károly-csapatkeresztet is.

Krause Dezső m. kir. főerdőmérnök, sz. k. v. honvédfőhadnagy, ki a második signum laudist a kardokkal már régebben megkapta, ujabban a Károly-csapatkeresztben részesült.

Kitüntetést kaptak még: *Balás* Dezső m. kir. segéderdőmérnök, m. kir. tart. honvédtüzérhadnagy (a signum laudist másodizben a kardokkal), *Herédy* Kálmán m. kir. erdőmérnökgyakornok, m. kir. tart. honvédhadnagy (elsőosztályu vitézségi érmet), *Lux* Zoltán m. kir. erdőmérnökgyakornok, cs. és kir. tart. tüzérhadnagy (másodosztályu vitézségi érmet és a másodoszályu német vaskeresztet), *Moldován* Aurél m. kir. erdőmérnökgyakornok, cs. és kir. tart. hadnagy (elsőosztályu vitézségi érmet és a signum laudist), *Zsurilla* Pál kir. segéderdőmérnök, m. kir. tart. honvédfőhadnagy (a harmadosztályu katonai érdemkeresztet a kardokkal).

Megsebesült: *Moldován* Aurél m. kir. erdőmérnökgyakornok, cs. és kir. tart. hadnagy.

Kérelem az ujévi üdvözlések megváltása tárgyában. Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai már több éve gyarapitják évi 1200—1600 K-val a Wagner-Károly-alapot azáltal, hogy az ujévi üdvözlések helyett erre az alapra adakoznak. Ez azt jelenti, hogy egy-egy erdőtiszti özvegygyel több segélyezhető, amire a mai nehéz megélhetési viszonyok között olyannyira reászorulnak.

Kérjük tehát az egyesület t. tagjait, váltsák meg ebben az évben is az ujévi üdvözléseket a Wagner-Károly-alapra adományozott néhány koronával.

Az előfizetési és hirdetési dijak emelkedése. Az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának azon határozatával kapcsolatban, hogy a legközelebbi közgyülésnek az eddigi 16 K évi

tagdijnak 20 K-ra való felemelését javasolja (l. jelen füzet 527. oldalán), ami a nyomdák immár 100% körüli áremelései következtében elkerülhetetlen, 1918. január 1-jétől az Erdészeti Lapok előfizetési dija is 20 K-ra emelkedik és a hirdetési dijak is változnak. Ugyszintén „Az Erdő" czimü lapkiadványunk előfizetési ára is emelkedik 4 K-ról 6 K-ra.

Nem szivesen s csak nagykésőn határozta el igazgató-választmányunk ezeket az áremeléseket, az a szédületes drágulás azonban, amely minden anyagnál és munkánál bekövetkezett, elvégre elkerülhetetlenné tette azokat. Reméljük, hogy t. olvasóink belátására számithatunk, hogy a lapok további visszafejlesztése helyett, amely már alig lett volna lehetséges, ehhez a mindössze 25%-os dijemeléshez kellett nyulni, amely remélhetőleg elegendő lesz arra, hogy lapunkat ezen a nehéz időn átsegitse.

PÖSTYÉN

A HÁBORU DACZÁRA NYITVA

Az összes FÜRDŐK, az összes SZÁLLÓK

teljes üzemben. Normális vasuti forgalom (Budapestről 3¼ óra közvetlen gyorsvonattal).

Egyesületünk tagjai az eddigi kedvezményekben most is részesülnek.

Az 1918. évi Erdészeti Zsebnaptár ára az előállítási költségek el nem kerülhető emelkedése következtében ismét változik. Az ár tagoknak 4 K, másoknak 5 K 50 f lesz. Egyes példányok rendelése esetén 45 f, két darabnál 60 f, háromnál 75 f, négynél 90 f, ennél nagyobb mennyiség rendelésénél 1 K 20 f postaköltségnek az árral együtt való előzetes beküldését kérjük, mert bérmentetlen csomagokat a posta nem vesz fel, az utánvételes küldés pedig, különösen kevés számu példány rendelésénél, aránytalanul drága.

Legénységi állományu erdőmérnökök hadnagymérnökké való kinevezése. A „Külügy-Hadügy" f. é. október hó 28-án megjelent 43. számában olvassuk, hogy a honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében a honvédség állományába tartozó és műszaki szolgálatban álló legénységi állományu (tartalékos, póttartalékos, hadi önkéntes és állitásköteles) egyének tartalékos hadnagymérnökké való kinevezésüket kérelmezhetik, ha a következő feltételeknek megfelelnek:

a) Szolgálati viszonyon kivüli tekintetben a tiszti rangra való érdemesség. A pályázók az „Előléptetési Szabály" (a—7. szolgálati könyv) 1. mellékletében előirt eljárást tartoznak követni.

b) Műszaki szolgálatban való alkalmazás.

c) A budapesti kir. József-műegyetemen, vagy a *selmeczbányai erdészeti és bányászati főiskolán* szerzett mérnöki oklevél.

d) A pályázóknak tartalékos hadnagymérnökké való kinevezésük előtt a háboru alatt legalább is annyi ideig kellett ténylegesen szolgálniok, mint rangtársaiknak, kik a csapatnál a tiszti rangra pályáznak. A kinevezéseket kizárólag a honvédelmi minisztérium eszközli. A kérvényeket a pályázók közvetlen előljáró parancsnoksága (hatóság) a fentiek alapján behatóan véleményezi és az anyakönyvi lapmásolatok, valamint büntetési jegyzőkönyvkivonatok mellékelésével szolgálati uton felterjeszti.

Az érdemességi nyilatkozat, valamint mérnöki oklevelek, végbizonyitványok és egyéb bizonyitványok (eredetiben vagy közjegyzőileg hitelesitett másolatban), továbbá a „Szolgálati szabályzat" I. rész 44. pontja értelmében „Kötelező" — melléklendők. Minden pályázó köteles továbbá egy „Nyilatkozat"-ot mellékelni arról, hogy tiszt, tisztjelölt vagy katonai növendék volt-e vagy sem és

igenlő esetben mi okból történt a rendfokozatából vagy katonai nevelésből való elbocsátása.

A hadnagymérnökké kinevezetteket mindaddig, mig más rendelkezéseket ki nem bocsátanak, jelenlegi állományilletékességükben meg kell hagyni.

Uj fakonzerváló módszer. „Az Österreich. Chem. Zeitung"-ban Nowotny Róbert egy uj fakonzerváló eljárásról számol be. Nowotny a flour sóival való fakonzerválás terén végzett kisérleteket. A kisérletezésnél kitünt, hogy különösen a nátrium- és czink-fluorid távirópóznák konzerválására nagyon alkalmas. Az utóbbi fluoridok oldatával kisérletképen átitatott több ezer távirópóznából az első két évben egyetlen egy sem — és a későbbi években is csak elenyészően kis százalék romlott meg.

A szóban forgó konzerváló eljárás különösen ott nyerhet alkalmazást, ahol a kátrányos telités vagy hátrányos, vagy egyáltalában nem alkalmazható (pl. szobapadló vagy élelmiszerraktáraknál stb.). Nem alkalmas azonban erős mésztartalmu talajokba épitett czölöpök vagy póznák konzerválására, mert a mész a fluort sóiból kiválasztja (kalcium-fluorid keletkezik) és a konzerváló hatás megszünik. (Term. Tud. Közl.)

A „Fakereskedelem" szaktudósitó osztálya. A „Fakereskedelem" czimü szaklap (szerk. Deutsch Gyula, Budapest V., Visegrádi-utca 4. sz.) tudósitó osztályt szervezett, amely előfizetőit a gyorsan bekövetkező eredményekről, ujabb rendeletekről stb. kivánság és szükség szerint külön értesiti és a fakereskedelemre vonatkozóan minden irányban felvilágositásokkal és illetékes helyen beszerzett utbaigazitások alapján tájékoztatással szolgál. Adózási, munkásbiztositási, tarifális, ipari, szabadalmi, felmentési stb. ügyekben is előfizetői rendelkezésére áll. Részletes prospektussal a „Fakereskedelem" szerkesztősége szivesen szolgál.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtiszti létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesiteni sziveskedjenek.)

Földmivelésügyi magyar miniszterem előterjesztésére *Kaán* Károly miniszteri tanácsosi czimmel és jelleggel felruházott főerdőtanácsost miniszteri tanácsossá kinevezem.

Hadszintér, 1917. évi október hó 19-én.

KÁROLY s. k.

MEZŐSSY BÉLA s. k.

Földmivelésügyi magyar miniszterem előterjesztésére:

a) az erdőfelügyelőségi szolgálati ágazatnál *Rochlitz* Dezső miniszteri tanácsosi czimmel és jelleggel felruházott főerdőtanácsost miniszteri tanácsossá, *Bogdán* Géza főerdőtanácsosi czimmel és jelleggel felruházott erdőfelügyelőt főerdőtanácsossá, *Hepke* Artur és *Véssei* Mihály alerdőfelügyelőket erdőfelügyelőkké;

b) az állami kezelésbe vett községi stb. erdők szolgálati ágazatánál *Jakab* József, *Karvas* Emil, Hódosi *Karácsony* Sándor, *Szigeti* Rezső, *Bodnár* Richárd, *Förster* Gyula és *Benedek* Albert főerdőtanácsosi czimmel és jelleggel felruházot erdőtanácsosokat főerdőtanácsosokká;

c) a magyarországi kincstári erdők szolgálati ágazatánál *Székely* József és *Szokolóczy* József főerdőtanácsosi czimmel és jelleggel felruházott erdőtanácsosokat, valamint *Matavovszky* Árpád és *Gründl* Gyula erdőtanácsosokat főerdőtanácsosokká;

d) a horvát-szlavonországi kincstári erdők szolgálati ágazatánál pedig *Dianovszky* Pál erdőtanácsost főerdőtanácsossá kinevezem, továbbá:

e) az állami kezelésbe vett községi stb. erdők szolgálati ágazatánál *Ács* Sándor főerdőmérnöknek az erdőtanácsosi czimet és jelleget, *Csanády* Attila erdőtanácsosi czimmel felruházott főerdőmérnöknek az erdőtanácsosi jelleget, *Weszely* Alajos főerdőmérnöknek az erdőtanácsosi czimet és jelleget, végül:

f) a magyarországi kincstári erdők szolgálati ágazatánál *Lonkay* Antal, *Kaufmann* Béla, *Fekete* János és *Székely* István erdőtanácsosoknak a főerdőtanácsosi czimet és jelleget, *Bészler* Kálmán, *Kolozs* József, *Tomasovszky* Imre, *Chabada* Géza és *Oszterlamm* Ernő főerdőmérnököknek pedig az erdőtanácsosi czimet és jelleget valamennyinek dijmentesen adományozom.

Kelt Reichenauban, 1917. évi szeptember hó 30-án.

KÁROLY s. k.

MEZŐSSY BÉLA s. k.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter Ő cs. és ap. kir. Felségétől nyert legfelsőbb felhatalmazás alapján *Csik* Imre miniszteri tanácsost sok éven át teljesitett ügybuzgó és kitünő szolgálatainak legteljesebb elismerése mellett — saját kérelmére — végleges nyugalomba helyezte.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Kováts* Béla m. kir. erdőtanácsost hosszu szolgálatának elismerése mellett — saját kérelmére — végleges nyugalomba helyezte.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Kriszta* Gyula m. kir. erdőtanácsost Delnekakasfalváról a tótsóvári m. kir. erdőhivatal központi szolgálatához Tótsóvárra, *Blickhardt* József m. kir. erdőmérnököt pedig Tótsóvárról Delnekakasfalvára s megbizta a delnekakasfalvai m. kir. erdőgondnokság vezetésével.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Petricsek* Adolf m. kir. főerdőmérnököt a tótsóvári m. kir. erdőhivatal kerületéből Szomolnokhutáról a kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság kerületébe Herbusfürészre az ottani fürész és vasuti üzem vezetéséhez. *Várnai* Géza m. kir. erdőmérnököt pedig Bustyaházáról a tótsóvári m. kir. erdőhivatal kerületébe Szomolnokhutára erdőgondnoknak.

*

Herczeg Esterházy Miklós Ő Főméltósága hitb. uradalmainál alkalmazást nyertek: *Kováts* Béla ny. m. kir. erdőtanácsos a kismartoni kp. igazgatóság erdészeti osztályhoz beosztva 6 évi időtartamra, *Przihoda* Pál ny. urad. erdőmester a lékai erdőgondnokság vezetésére ideiglenesen, mint cz. erdőmester, a háboru tartamára s végül *Horváth* Endre herczegi s.-erdőmérnök megbizatott a dérföldi erdőgondnokság vezetésével.

ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA.

I.

A m. kir. minisztériumnak 3907/1917. M. E. számu rendelete *a közszükségleti czélokra szükséges faanyagok kitermelésének biztositása tárgyában.*

A m. kir. minisztérium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §.

A földmivelésügyi miniszter az erdőtörvény (1879: XXXI. t.-cz.) 17. §-ában felsorolt, az erdők birtokosai által a gazdasági üzemtervtől eltérő fahasználatra kért engedély megadásánál rendkivüli sürgősség esetében mellőzheti az elsőfoku erdőrendészeti hatóság előzetes meghallgatását (1879: XXXI. t.-cz. 20. §), ha a kitermelendő faanyag katonai vagy egyéb belföldi közszükségleti czélra szükséges.

2. §.

A földmivelésügyi miniszter, amennyiben katonai vagy egyéb belföldi közszükséglet biztositása érdekében szükséges, minden birtokost kötelezhet erdeje vágásra érett és okszerüen kihasználható faállományának kihasználására.

Ha az erdőbirtokos a jelen § alapján elrendelt fakihasználást a földmivelésügyi miniszter által kitüzött határidő alatt meg nem kezdi, vagy nem a kellő erővel foganatositja, a kihasználásról a földmivelésügyi miniszter utasitására a törvényhatóság első tisztviselője az erdőbirtokos költségén gondoskodik.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. — Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

Budapest, 1917. évi október hó 12-én.

Dr. Wekerle Sándor s. k.
m. kir. miniszterelnök.

II.

A m. kir. minisztériumnak 3967/1917. M. E. számu rendelete *a gubacsért követelhető legmagasabb ár megállapitásáról.*

A m. kir. minisztérium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §.

A gubacsért az 1353/1917. M. E. szám alatt kiadott rendelethez (l. a Budapesti Közlönynek 1917. évi április hó 18-ik napján megjelent 89. számában) csatolt jegyzék *C)* pontja szerint követelhető legmagasabb árak helyébe az 1917. évi október hó 22-ik napjától kezdve az alább megszabott legmagasabb árak lépnek:

Származási hely	Ára 100 *kg*-onként koronában I. rendü	II. rendü	III. rendü
A magyar szent korona országainak területéről származó áru (kivéve Modrus, Rieka és Likakrbava megyéket)	70	56	42
Modrus, Rieka és Likakrbava megyékből, valamint külföldről származó áru	60	47	38

Azért a gubacsért, amelyet az eladó a jelen rendelet életbelépése előtt kötött szerződés alapján a vevőnek a gubacs forgalombahozatala tárgyában 1353/1917. M. E. szám alatt kiadott rendelet (l. a Budapesti Közlönynek 1917. évi április hó 18-ik napján megjelent 89. számában) és a jelen rendelettel megszabott legmagasabb árak hatályosságának ideje alatt szállit, az eladó a jelen rendelettel megszabott legmagasabb árak korlátai között a szerződésben kikötött ár helyett a jelen rendelettel történt áremelés arányának megfelelő magasabb árt követelhet.

2. §.

A jelen rendelet az 1353/1917. M. E. számu rendeletet egyébként nem érinti.

3. §.

Ez a rendelet 1917. évi október hó 22-ik napján lép életbe. Hatálya kiterjed a magyar szent korona országainak egész területére.

Budapest, 1917. évi október hó 19-ik napján.

Dr. Wekerle Sándor s. k.
m. kir. miniszterelnök.

III.

A m. kir. minisztériumnak 4001/1917. M. E. számu rendelete

a fa- és faszénkészletek bejelentése és nyilvántartása, valamint felhasználásuknak és forgalombahozatáluknak szabályozása tárgyában 1851/1917. M. E. sz. a. kiadott rendelet módositásáról.

A m. kir. minisztérium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §.

Az 1851/1917. M. E. számu (a Budapesti Közlönynek 1917. évi május hó 30-ik napján megjelent 122. számában kihirdetett) rendelet 30. és 31. §-a olykép módosul, hogy a jelen rendelet életbelépésétől kezdve az 1851/1917. M. E. számu rendelet hatálya alá tartozó faanyagoknak és faszénnek közforgalmu vasuton, vagy hajón, vagy pedig tutajba kötve, vagy tutajra felterhelve történő szállításához az 1851/1917. M. E. számu rendelettel, illetőleg a

160437/I/B/1917. F. M. sz. rendelettel megszabott szállitási igazolvány szükséges abban az esetben is, ha a küldemény sulya 5000 kilogrammot meg nem halad.

Ez a rendelkezés nem érinti a 2806/1917. M. E. sz. rendelet 10. §-ában megállapitott kivételeket.

2. §.

Az 1851/1917. M. E. számu rendelet 37. §-ának 2. pontjában foglalt büntető rendelkezések alkalmazást nyernek az 5000 *kg*-ot meg nem haladó küldemények szállitására is.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Végrehajtása tekintetében az 1851/1917. M. E. számu rendelet irányadó.

Budapest, 1917. évi október hó 3-án.

Dr. Wekerle Sándor s. k.
m. kir. miniszterelnök.

Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesitett befizetések 1917. évi október hóban.

A rövidítések magyarázata:

Az ákácia monografiája = Am.
Alapitványi kamat = ak.
Alapitványi tőketörlesztés = att.
Altiszti segélyalap = Asa.
Átfutó bevétel = áb.
Báró Bánffy D. alapitvány = BBa.
Bedő Albert alapitvány = BAa.
Bükktüzifa romlása stb. = Btr.
Egyéb bevétel = Egy.
Erdei facsemeték nevelése = Ecs.
Erdészeti Géptan = Egt.
Erdészeti Lapok egyes füzetei = EL.
Erdészeti Növénytan II. rész = Nvt. II.
Erdészeti rendeletek tára = Ert.
Erdészeti zsebnaptár = Npt.
„Erdő" czimü lap = Eld.
Erdőbecsléstan II. kiadás = Ebt.
Erdőőr = Eő.
Erdőrendezéstan (Bel.) = Rz.
Erdőrendezéstan (Fekete) = Rzf.
Erzsébet királyné alapitvány = E. a.
Értékpapirok kamatai = Ék.
Értekezések az erdőrendezés köréből = Ée.
A fenyőfélék fájának összehasonlitó szövettana = Fösz.
Fából készült czukor és alkohol = Fcza.
Fatömegtáblák = Ftb.
Hadisegély = Hdsg.
Hazánk házi faipara (Gaul Károly) = H. F.
Hirdetési dij az E. L.-ban = hd.
Hirdetési dij az „Erdő"-ben = Ehd.
Hirsch Istvánné, szül. Kraft Anna segélyalapitvány = H. I. a.
Időközi kamatok (takarékpénztári) = ik.
Kedvezményes lapdij = kld.
Készpénzalapitvány = k. a.
Külföldi fanemek tenyésztése = Kft.
Lakbér = lb.
Lapdij (Erd. Lapok) = ld.
Legelő-erdők berendezése = M. L.
Magyar Erdészeti Oklevéltár = EOT.
Népszerü növénytan = N. Nvt.
Perköltség = Prk.
Postaköltség = pk.
Rendkivüli bevétel = rb.
Rendszeres növénytan I. R. = Rnt. I.
Rokkant segélyalap = Ra.
Szantner Gyula = Sza.
Szálaló Erdők Berendezése = Szeb
Székesfehérvári ism. alap = Sz. i. a.
Tagsági dij = td.
Tangens-táblázatok = Tt.
Gr. Tisza Lajos-alapitvány = TLa.
Titkári nyugdijalap = t. ny a
Tölgy és Tenyésztése = Töt.
Wagner Károly alapitvány = WKa.

Ajtay Sándor ak. 15·—. Arz Károly td. 10·—. gróf Ambrózy Gyula td. 8·—. Atyim Mózes Eő. 6·—, pk. —·60. Apáthy Vilmos td. 48·—. Bustyaházai erdőhiv. hd. 24·70. özv. Boksay Gusztávné ak. 12·—. Benczkó József td. 8·—. Brebenár József td. 100·—. Bauer Lajos hd. 25·80. Bende Mihály td. 16·—. Balogh Kálmán td. 16·—. Bartha Béla td. 32·—. Beszterczebányai m. kir. áll. erdőh. Ra. 101·10, + 30·23, + 136·10 + 73·11. Braun Miksa npt. 4·—. Barabássy József td. 16·—. Bély Sándor td. 20·—. Bukovcsán Béla td. 32·—. Bakos László Eő. 6·—, pk. —·60. Botos Lajos td. 48·—. Balogh András Eő. és npt. 11·05. Balás Emil Kfn. 4·—, Hfi. 2·—, pk. 1·—. Bajcsy László npt. 4·—. Baranya stb. vm. erd. vad. egy. td. 16·—. dr. Böck Hugó td. 64·—. Bene József Eő. 6·—, pk. 1·—. Biok Zoltán ld. 8·—. Bácsi András Eő. 6·—. Czillinger János td. 16·—. Csoma Gusztáv td. 8·—. Czebeczauer József td. 20·—. Coburg hgi. erdőhiv. Káposztafalu Ra. 140·20. Coburg hgi. erdőhiv. Murányalja Ra. 1171·45. Dredeán Jenő hd. 28·20. gróf Degenfeld urad. hd. 12·60. Dióssy Dezső td. 21·—. Dicsőszentmártoni áll. erd. hiv. Ra. 140·—. Dénes Géza td. 20·—. Döbröntei bérgazd. hd. 10·—. Dohnányi Pál áb. 3·—. gróf Erdődy Imre ak. 16·—. Erzsébetváros hd. 24·60. Erdődy György ak. 32·—. gróf Erdődy Gyula iparművei 14·10. Az „Erdő" cz. lapra 425·90. Fotoč Péter td. 32·—. Füstös Zoltán td. 8·—. Ferenczi Lajos td. 32·—. Földes Tamás td. 16·—. Fischer és Tsa czég td. 32·—. Földhitelintézet ék. 8068·—. Faller József ak. 7·—. Fogassi Géza ld. 16·—. Finka Tóbiás Ecs. 3·—, pk. —·50. Fogassy Gyula td. 16·—. Faértékesitő hiv. 342·20. György és Nagy hd. 5·10. Gruber Gyula td. 10·—. Gondol Dezső ak. 14·—. Gölniczbánya város td. 32·—. Garai Vendel Eő. 6·—, pk. —·60. Grill K. npt. 3·—. Glesinger I. Ph. gőzfürész-

td. 32·—. Győrke Dezső Ra. 510·—. dr. Günther Antal td. 16·—. Héjas Kálmán td. 4·—, Ftb. 4·50. dr. Hoffmann Gyula td. 16·—. Hammer Károly ak. 15·—. Heidlberg testv. czég td. 16·—. Huttya Pál td. 12·—. Hajdu Dezső td. 16·—. Haber József Eő. 6·—, pk. —·60. Haring József Eő. 6·—, pk. —·60. Hertelendy József td. 16·—. Hudák István Eő. 6·—. Hárs Richárd td. 32·—. Horváth József td. 28·—. Hepke Artur td. 60·—. gróf Hadik-Barkóczy urad. hd. 32·80. Hering Samu Nt. II. 12·—. Hoós Ernő ak. 16·—. Jakab István td. 16·—. Jancsó István td. 16·—. Kovács Pál td. 12·—. Kőrös László td. 16·—. Kovássy Kálmán td. 8·—. Kilián F. Ecs. 3·—. Krauze Manó td. 16·—. Kassa-Oderbergi vasut hd. 27·—. Komlóskerti v. urb. Ra. 55·—. Késmárk város hd. 64·70 + 64·80. Kiss István Eő. 6·—. Késmárk Eő. 6·—, pk. —·60. Kisporubai v. urb. 19·50. Kun István td. 32·—. Lehoczky János lb. 60·—. Liptóujvári szakiskola Eő. 6·—, pk. —·85. László Tivadar Eő. 6·—, pk. —·60. Lange Pál att. 38·—, ak. 12·—. Lahner Károly td. 12·—. Lőw Jenő td. 16·—. László János td. 64·—. dr. Leitner Endre td. 44·—. Lőcse város hd. 77·70. Lupencs Pál Eb. 1·—. Muraközy János att. 240·—, áb. 40·—. Martos Adolf Eő. 6·— Michna Bertalan td. 16·—. Mirtse János td. 20·—. Matyasovszky Emil td. 16·—. Mikolás Vincze td. 16·—. Majerszky István td. 6·—. Mátranováki v. urb. Ra. 1570·—. Máthé Ambrus td. 16·—. Mózs Ferencz td. 16·—. Miklai Pál npt. 4·—, pk. —·50. Mezőssy Béla Ka. 300·—. Muck András Nt. II. 12·—, pk. 1·—. Nechay Oszvald td. 16·—. Nyul Sándor td. 16·—. Nagykanizsai jár. erdg. Ra. 80·—. Nagydobrony község Ra. 120·50. Nógrád vmegye Ra. 1101·53. Orsovai erdőhiv. hd. 24·85. Osterlamm Ernő td. 10·—. Oroszhegyi közbirt. hd. 35·10. Orbán József td. 10·—. Onczay László td. 16·—. Ollár Tivadar Eő. 12·—, pk. 1·20. herczeg Pálffy Miklós Ra. 2000·—. Pomarius Alfréd pk. 85.—. Persián Iván lb. 53·—. őrgróf Pallavicini urad. hd. 10·20. Petricsek István td. 16·—. Pöschl Ferencz td. 16·—. Pécsi Ottó td. 40·—. Polacsek Károly td. 16·—. Preusler Artur td. 16·—. Pavlič Antal td. 16·—. Pancsova város Ra. 50·—. Papp Simon ak. 15·—. Popovics Demeter Eő. 6·—, pk. —·60. Rudnay Egyed td. 16·—. Rohoska Soma npt. 4·—. Rodek József Eő. 6·—. Rhédey József td. 48·—. Révai test. Eő. 6·—. Riedl Gyula td. 8·—. Rácz Vendel hd. 6·60. Strasser Sándor hd. 6·95. Szunyogszék község ak. 9·50. Székács Vincze td. 16·—. Székely Endre td. 16·—. Szőllősi Rezső td. 4·—. Sziklay Lajos ak. 12·—. Szeleczky János td. 16·—. Scholtz Gyula td. 16·—. Standard fakeresk. r.-t. Hfi. 2·—, Gtn. 5·—. Zalai Szabó Kálmán td. 16·—. Salamon Endre ld. 16·—, npt. 3·—, pk. —·45. Szádeczky Miklós td. 16·—. Schlosser István td. 14·—. Schleifer Bertalan td. 16·—. Szücs Elemér td. 50·—. Szorkovszky Libor td. 16·—. Seh Jenő td. 32·—. Sontagh János Eő. 6·—, pk. —·60. Szatmári püsp. hd. 69·—. Siegmund Konrád td. 16·—. Sándor Imre hd. 5·60. Tompa Kálmán td. 16·—. Tóth Miklós td. 16·—. Tompa Ferencz td. 32·—. Traum János td. 16·—. Tatarek Rezső td. 16·—. Tibori János td. 30·—. Tarsoly Árpád td. 16·—. Török Sándor td. 26·—. dr. Turkinyák Aladár hd. 44·70. Urikány-Zsilvölgyi r.-t. ld. 20·—. Vidos Miklós td. 10·—. Vass József td. 16·—. Vajda Ákos td. 32·—. Valics Jánosné ak. 16·—. Vulkáni g. kath. egyház hd. 23·40. Wagner József hd. 15·75. Wellebil Károly td. 16·—. Wingert János td. 32·—. Wolfram Sándor td. 8·—. Wehofer Mihály td. 48·—. Wocher Lajos td. 16·—. Wundszám Sándor td. 32·—. Ziegler Mihály td. 16·—. Zimann Ede td. 7·—. Zágoni kétág kat. hd. 42·60 és 6·40. Zagrebi erdőig. hd. 25·—.

Az „Erdészeti Lapok“ 1917. évi XXI—XXII. füzetének HIRDETÉSEI.

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési dijért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Dijszabás. Kéthasábos szélességben (107 *mm*) garmond betüvel vagy ennél nagyobb betüfajtával szedett hirdetés milliméterenkint *a)* faeladási hirdetéseknél 30 fillér, *b)* más hirdetéseknél 20 fillér. Táblázatos és garmond betünél kisebb betüfajtával szedett hirdetések másfélszeres egységárral számittatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Külön mellékletek 25 gramm sulyig 70 koronáért, azontul 25 grammonként 25 koronával magasabb árért mellékeltetnek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve

Magyar ipar és termelés

(1. XII. 11.)

STAINER GYULA

cs. és kir. udvari szállitó.

Körmend (Vas m.)

Már 53 év óta szállit elismert megbizható minőségben

mindennemü:

Kül- és belföldi fenyő-, lomb- és gyümölcsmagvakat, tü- és lomblevelü facsemetéket, diszfenyőket, sorfákat, élősövényeket, gyümölcsvadonczokat és mindenes szakmába vágó más magvakat.

Saját erdészeti csemetetelepek Zalaegerszegen!

A kontinens legnagyobb és legjobb hirnévnek örvendő hasonnemü vállalata

Szigoru lelkiismeretes kiszolgálás

Mindenféle lőtt vadat bármely mennyiségben vásárolunk. Szállitóinknak korlátlan összegü óvadékot nyujtunk. Vadszállitó kosarainkat készséggel bocsátjuk rendelkezésre. A legsimább átvételt a beszállitott vadak értékének azonnali kiutalását biztositjuk. Állandó szerződéses szállitóinknak a lehetőségig és a beszállitandó vadak arányában töltényeket és lőszert bocsátunk rendelkezésre. *Alaptőke 2,000.000 korona.*

Szent István Tápszerművek R.-T. Vadértékesitő Osztálya,
(2. VI. 4.) *Budapest, X., Maglódi-ut 17.*

Megbizható erdész, aki jártas az erdőmanipuláczió minden ágában, gyümölcsös és szőlő vezetéséhez is ért, azonnal felvétetik. Ajánlatok bizonyitványmásolatokkal küldendők: Uradalom, Nagyrécse, Zala megye czimre. (3. III. 3)

Keresünk erdészetünk részére szaktudásu energikus, hadmentes erdőkezelőt és több erdőőrt. Ajánlatok Uradalmi Jószágigazgatóság Pankota, intézendők. (4. III. 3.)

Magyar czég!

Pontos, lelkiismeretes és feltétlen elismert kiszolgálás!

Sándor Imre

erdészeti magkereskedő és csemetenagytermelő czég,

Székesfehérvár.

Az összes famagvakat és azok csemetéit a lehető legmegbizhatóbb minőségben, jutányosan ajánlja és szállitja. (6—3)

A harcztérről hazaérkezve, személyesen intézek el minden ügyet!

Hazai termelés!

Erdészeti állás. Kerestetik a csáktornyai uradalomba ideiglenes erdészeti állásra egy egyén, ki az erdészeti teendőkben jártas. Közelebbi tájékoztatást nyujt az uradalmi tisztség Csáktornyán. (8. II. 2.)

Kayser
grófi titkár.

Felhivás fakereskedőkhöz. Báró Kemény Kálmán ur ő nagyméltóságának a palotailvai határon levő vágható erdőinek mintegy 8000 (nyolczezer) kat. holdon levő vágható faállománya (luczfenyő és bükk) a legközelebbi tél folyamán versenytárgyalás utján értékesittetni fog.

Felhivatnak az érdeklődők már most az erdők helyszinén való megtekintésére, mert a szemle esetleg korán bekövetkező tél idején a magas hóállás által lehetetlenné tétetik.

Fent megjelölt erdőterület felmérése és faállományának becslése jelenleg van folyamatban.

Közelebbi és részletes felvilágositással szolgál báró Kemény Kálmán ur ő nagyméltóságának uradalmi jószágigazgatósága Marosvécsen, hol posta és távirda van.

Marosvécs, 1917. évi október hó 1-én.

(9. III. 2.) *Uradalmi jószágigazgatóság.*

Mindennemü ERDÉSZETI MAGVAKAT ÉS FACSEMETÉKET
ajánl szavatolt elsőrendü minőségben
FARAGÓ BÉLA csász. és királyi udvari szállító.
Magyar Magpergető gyára. (7. III. 2.)
Erdészeti csemetetelepek ZALAEGERSZEG.
Árjegyzékkel, részletes árajánlattal szivesen szolgálok!

Az uradalmi erdőhivatalnál Prakfalván erdőtiszti állás betöltendő. Ajánlatok bizonyitványmásolatokkal és fizetés iránti igények megjelölésével postán küldendők be.

Prakfalu, 1917. évi október hó 6-án.

(10. III. 2.) *Farkas Pál*
uradalmi erdőmester.

Alulirott gazdaságban eladásra kerül szálfa nagyobb mennyiségben és diófa. Ajánlatokat kér döbröntei bérgazdaság, Tolna-Ozora. (11—1)

Hirdetmény.

A magyar szent korona országainak faértékesitő hivatala kebelében működő ármegállapitó bizottság az 1851/1917. M. E. számu rendelet 22. §-ában megállapitott esetekre; nevezetesen, ha a tulajdonos a 9. § *a)* pontja értelmében kijelölt készletekből a katonai igazgatás által megvettnek kijelentett faanyag ára tekintetében a katonai igazgatással, a 9. § *d)* pontja értelmében eladásra kijelölt anyag ára tekintetében pedig vásárlásra jogosulttal a megszabott

határidőn belül megegyezni nem tud, a tartalékba helyezett tüzi fáért fizetett ártételeket ez évi október hó 11—12-én tartott ülésében a következőképen állapitotta meg.

I.

Általános kikötések.

A tartalékkészletekre nézve a bizottság a következő választékokat állapitotta meg.

1. Hasábfa: a kereskedelmi szokásoknak megfelelő, s hur irányában mérve legalább 13 *cm* méretü hasitványok.

2. Vegyes tüzifa: hasábfa és dorongfa oly keverékben, mint az a termelésre érett erdőkből kikerülni szokott, a dorongok száma azonban az összes darabszám 40%-át meg nem haladhatja.

3. Dorongfa: legalább is 8 *cm* felső átmérőjü gömbölyü darabok.

4. Vékony dorongfa: legalább 4 *cm* felső átmérőjü gömbölyü darabok.

5. Hántott vargafa: tölgykéreg termeléséből nyert kéregmentes tüzifa a kereskedelemben szokásos minőségben termelve.

Selejtesség tekintetében az eddigi kereskedelmi szokások az irányadók.

Nyersfa az, amelynek termelése a szállitást megelőzőleg három hónapon belül történt.

Fanem szerint kemény tüzifa elnevezés alá esnek a bükk, cser, tölgy, gyertyán, kőris, juhar, szil, ákácz és szelidgesztenyéből termelt tüzifakészletek.

A többi gömbfanemek lágy gömbfa elnevezés alá esnek.

A fenyőtüzifa magában foglalja az összes fenyőfanemeket.

II.

Kerületi beosztás.

A tüzifa ára tekintetében az ármegállapitó bizottság Magyarország területét a következő hat körzetre osztotta be:

1. Budapest-székesfőváros, Bács-Bodrog, Bars, Békés, Csanád, Csongrád, Esztergom, Fehér, Győr, Hajdu, Hont, Jász-Nagykun-Szolnok, Komárom, Nógrád, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Szabolcs, Pozsony, Temes és Torontál vármegyék; Baja, Debreczen, Győr, Hódmező-Vásárhely, Kecskemét, Pancsova, Pozsony, Szabadka Szeged, Ujvidék, Versecz és Zombor városok.

2. Baranya, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém és Zala vármegyék; Pécs és Sopron városok.

3. Abauj-Torna, Árva, Borsod, Gömör és Kishont, Heves, Liptó, Nyitra, Sáros, Szepes, Trencsén, Turócz és Zólyom vármegyék; Kassa és Selmecz-Bélabánya városok.

4. Arad, Bereg, Bihar, Krassó-Szörény, Máramaros, Szatmár, Szilágy, Ugocsa, Ung és Zemplén vármegyék; Arad, Nagyvárad és Szatmár-Németi városok.

5. Alsó-Fehér, Besztercze-Naszód, Brassó, Csik, Fogaras, Háromszék, Kolozs, Maros-Torda, Szeben, Szolnok-Doboka és Udvarhely vármegyék; Kolozsvár és Maros-Vásárhely városok.

6. Kiskükülló, Nagykükülló és Torda-Aranyos vármegyék.

III.

A) *Ürköbméterenként.*

	I. körzetben	II. körzetben	III. körzetben	IV. körzetben	V. körzetben	VI. körzetben
	korona	korona	korona	korona	korona	korona
a) *Kemény tüzifa.*						
1. Hasáb	37·50	36·50	36·—	35·50	35·50	36·—
2. Vegyes	35·50	34·50	34·—	33·50	33·50	34·—
3. Dorong	33·50	32·50	32·—	31·50	31·50	32·—
4. Vékony dorong	31·50	30·50	30·—	29·50	29·50	30·—
b) *Lágy lombfa.*						
1. Hasáb	28·—	27·—	26·50	26·—	26·—	26·50
2. Vegyes	26·—	25·—	24·50	24·—	24·—	24·50
3. Dorong	24·—	23·—	22·50	22·—	22·—	22·50
4. Vékony dorong	22·—	21·—	20·50	20·—	20·—	20·50
c) *Fenyő.*						
1. Hasáb	30·—	29·—	29·—	28·—	29·—	30·—
2. Vegyes	28·—	27·—	27·—	26·—	27·—	28·—
3. Dorong	26·—	25·—	25·—	24·—	25·—	26·—
4. Vékony dorong	24·—	23·—	23·—	22·—	23·—	24·—
d) *Hántott vargafa.*						
1. Kereskedelmi szokvány	34·50	33·50	33·—	32·50	32·50	33·—

A nyersfa ára 5%-kal kevesebb.

B) *10.000 kg.-ként.*

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	körzetben korona					
a) *Kemény lombfa.*						
1. Hasáb... ...	750·—	730·—	720·—	710·—	710·—	720·—
2. Vegyes ...	730·—	710·—	700·—	690·—	690·—	700·—
3. Dorong ...	720·—	700·—	690·—	680·—	680·—	690·—
4. Vékony dorong ...	710·—	690·—	680·—	670·—	670·—	680·—
b) *Lágy lombfa.*						
1. Hasáb... ...	690·—	670·—	660·—	650·—	650·—	660·—
2. Vegyes ...	670·—	650·—	640·—	630·—	630·—	640·—
3. Dorong ...	660·—	640·—	630·—	620·—	620·—	630·—
4. Vékony dorong ...	650·—	630·—	620·—	610·—	610·—	620·—
c) *Fenyő.*						
1. Hasáb... ...	730·—	710·—	710·—	690·—	700·—	700·—
2. Vegyes ...	700·—	680·—	680·—	660·—	670·—	670·—
3. Dorong ...	690·—	670·—	670·—	650·—	670·—	670·—
4. Vékony dorong ...	680·—	660·—	660·—	640·—	650·—	650·—
d) *Hántott vargafa.*						
1. Kereskedelmi szokvány ...	750·—	730·—	720·—	710·—	710·—	720·—

A nyersfa ára 20%-kal kevesebb.

IV.

Raktározási dij.

	*ürm*³-ként	10.000 *kg.*-ként
1. 5000 léleknél kisebb lakosságu helyen	2 K	40 K
2. 5000—40.000 lakosu helységekben	3 „	60 „
3. 40.000-nél több lakosu helyen	4 „	80 „

Budapest, 1917. évi október hó 16-án.

(12) *A Faértékesitő Hivatal Ármegállapitó Bizottsága.*

54 éves erős, egészséges erdész kitünő bizonyitványokkal állást változtatni óhajt. Az erdőgazdaság és vadtenyésztés terén jártas, jelenleg is állásban van. Ajánlatot kér „Szorgalmas" jeligére a kiadóhivatalba. (13)

Vadászkutya, jól betanitott kerestetik megvételre. Ajánlatokat Barth Vilmos malomigazgató kér Kecskemétre. (14)

Nagyobb uradalomban 2 erdészi állás betöltendő, az egyik Szlavoniába, ott magyar és horvát nyelvet, egy somogyi uradalomba, itt német és magyar nyelvet birnia kell, erdészeti és halászati teendőket, továbbá faszén- és mészégetést értenie kell. Ajánlatok bizonyitványmásolatokkal és fizetési igények megjelölésével postán küldendők be Schmit Ferencz főerdész, Somogy-Buzsák czimre. (15 IV. 1)

Tölgyfaeladás. A barczánfalvi gör. kath. egyház 1917. évi november hó 27-én d. e. 10 órakor Barczánfalva községházánál megtartandó zárt irásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladja a „Dumbravicza" erdőrésze 7., 8., 9., 10. számu részletén kijelölt és sorszámmal ellátott 2665 darab tölgyfát, melyek a megejtett hivatalos becslés szerint 606 m^3 kéregmentes műfát és 444 m^3 tüzifát tartalmaznak.

Kikiáltási ár 16.230, azaz tizenhatezerkettőszázharmincz korona.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, vagyis 1623 K.

A részletes árverési és szerződési feltételek a barczánfalvi lelkészi hivatalnál és az izavölgyi m. kir. járási erdőgondnokságnál Máramarosszigeten megtekinthetők.

Feltételes, távirati avagy utóajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Barczánfalva (Máramaros m.), 1917. évi október hó 24-én.

Barszan Vaszalie (16) *Kovács Endre*
egyházgondnok. barczánfalvi gör. kath. lelkész.

Termelt zuzatlan luczkéregeladás. (Vasuti kocsiba rakva.) 3019/1917. szám. — Az aranyidai, óvizi és szomolnokhutai m. kir. erdőgondnokságok kerületében termelt, mintegy 533 *q* luczkéreg

három eladási csoportban zárt irásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyaláson eladatik.

A zárt irásbeli ajánlatok 1917. évi november hó 26-án déli 12 óráig a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál nyujtandók be, és 1917. évi november 27-ik napján d. e. 10 órakor az erdőhivatal helyiségében nyilvánosan bontatnak fel.

Részletes adatok, árverési és szerződési feltételek, valamint ajánlati ürlap és boriték a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Tótsóvár, 1917. évi október hóban.

(17) *M. kir. erdőhivatal.*

Erdőkezelőt, lehetőleg nyugdijazott KINCSTÁRI ALTISZTET, keres felsőmagyarországi czellulózegyár kedvező feltételek mellett mielőbbi belépésre.

Ajánlatok az eddigi alkalmazás megnevezésével, Engel Géza, Dobsina czimre kéretnek. (18)

Bükk- és hársfaeladási hirdetmény. 8473/1917. szám. — A pitomacsai kir. erdőgondnokságban tövön álló és 2054 m^3-re becsült bükk-, hárs- és néhány tölgytörzs nyilvános versenytárgyaláson el fog adatni.

A zárt irásbeli ajánlatok legkésőbb 1917. évi november hó 26-án déli 12 óráig nyujtandók be a zágrábi kir. erdőigazgatóságnál, ahol azok másnap, 1917. évi november hó 27-én délelőtt 10 órakor nyilvánosan fel fognak bontatni.

Az eladási feltételek, a fatömegre vonatkozó adatok, az ajánlati ürlap és boriték az alulirt igazgatóságnál beszerezhetők.

Zagreb, 1917. évi október hó 27-én.

(19) *Kir. erdőigazgatóság.*

Elvetett szarvasaganesot bármely mennyiségben veszek. Ajánlatot szivességből továbbit Sándor Imre czég Székesfehérvár. (21)

Sörét! Sörét!

Mindenfelől utánrendelés!

T. Czim!
Van szerencsém ajánlani Kötelezettség nélkül — mig a Készlet tart:

LÁGYVASSÖRÉTET

mely pótolja az ólomsörétet, megfelelő hordképessége többszörösen kipróbálva, circa 3–4 mm átmérőjü gömbölyü szemekben :: kilogrammonként korona 8.—
Szállitható postán utánvéttel.
Kérem nagybecsü megrendelését mielőbb hozzám juttatni, a legpontosab kiszolgálásról előre is biztositva jegyzek. Kitünő tisztelettel

BERÉNYI BÓDOG
vas- és érczáru nagykereskedő
NAGYBECSKEREK.

(20. II. 1.)

Számtalan elismerő levél!

Sörét! Sörét!

Faárverési hirdetmény. 2231/1917. sz. — Leibicz r. t. város tanácsa 1917. évi november hó 28-ik napján d. e. 11 órakor a városháza tanácstermében tartandó nyilvános irásbeli árverésen eladja a tulajdonát képező erdő „B" üzemosztály 6. sz. osztagából *11·0*, a 7. és 8. sz. osztagából *18·6* és a 9. sz. osztagából *25·3* kat holdon, továbbá a „C" üzemosztály 15. sz. osztagából *3·0* és a 16. sz. osztagából *152·5* kat. holdon, vagyis az 1917—1926. évre esedékes, összesen mintegy *211·0* kat. holdon, valamint 40 kat. hold kiterjedésü legelőterületen tövön álló és fekvő, 78.869 darab luczés 11.349 darab jegenyefenyőtörzset, összesen mintegy 75.746·89 tömörköbméterre becsült fatömeggel és mintegy 21.723 métermázsára becsült luczfenyőkéreggel.

Becsár 2,300.000 K. Az árverés tárgyát képező faállomány 5 év alatt kitermelendő. Kiszállitási határidő 1924. évi márczius hó 31-éig tart.

Ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe, ha: *a)* a hirdetményben kitüzött óra előtt nyujtatnak be; *b)* ha tisztán kivehető számjegyekkel és egyszersmind betükkel is kiirva tartalmazzák a megajánlott összeget; *c)* ha az ajánlat szövege, valamint annak boritéka kivül az értékesités tárgyát képező haszonvétel megjelölését szószerint tartalmazza, ugy mint az a hirdetményben

foglaltatik; *d)* ha lepecsételve és ivenként 1 K-ás bélyeggel ellátva adatnak be; *e)* ha tartalmazzák azt a nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket is ismeri és azoknak magát teljesen alá is veti; *f)* ha bánatpénzképen a megajánlott összeg 10%-át az árverés előtt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a városi pénztárnál letették és a letéti nyugtát az ajánlathoz csatolták; *g)* ha ugy vannak aláirva, hogy az aláirásból az ajánlattevőnek neve és lakhelye (utolsó postaállomás) világosan kiolvasható és *h)* ha a boriték kivül „ajánlat a leibiczi 1917/1926. évi vágásokban és 40 hold legelőterületen lévő fakészletre" felirással van ellátva.

Utóajánlatok egyáltalán nem fogadtatnak el. Az árverés eredménye az ajánlat benyujtójára azonnal, eladóra azonban csak az illetékes hatóság jóváhagyása után válik kötelezővé.

A részletes árverési feltételek a lőcsei m. kir. állami erdőhivatalnál, az annak alárendelt szepesszombati m. kir. járási erdőgondnokságnál és Leibicz r. t. város polgármesteri hivatalánál tekinthetők meg naponta 11—12 óra között.

Fenti hirdetményt a Leibicz r. t. város képviselőtestülete mai napon tartott gyülésén állapitotta meg és közzétételével a városi tanácsot bizta meg.

Leibicz, 1917. évi október hó 24-én.

(22) *Kovách István*
polgármester.

Kinestári vadászat bérbeadása. 4487/1917. sz. — A bustyaházai m. kir. erdőhivatalnak alárendelt turbáti XIII. törzskönyvi számu 18.156 kat. holdas vadászterületnek 1918. évi január hó 1-től 1927. évi deczember hó végéig terjedő 10 évre való bérbeadása iránt a bustyaházai m. kir. erdőhivatalnál f. évi november hó 28-án, délelőtt 11 órakor zárt irásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Fővad: szarvas, őz, medve, vaddisznó, siketfajd.

Az irásbeli ajánlatok folyó évi november hó 27-én, délután 2 óráig nyujtandók be a bustyaházai m. kir. erdőhivatalhoz.

Kikiáltási ár 5000 K évi haszonbér. Bánatpénz 500 korona.

Bővebb felvilágositás nevezett m. kir. erdőhivatalnál és a földmivelésügyi minisztérium II/B. (vadászati) osztályban szerezhető.

(23) *Bustyaházai m. kir. erdőhivatal.*

Kincstári vadászat bérbeadása. 4432/1917. sz. — A bustyaházai m. kir. erdőhivatalnak alárendelt bertyánkai XII. törzskönyvi számu 21.829 kataszteri holdas vadászterületnek 1918. évi január hó 1-től 1927. évi deczember hó végéig terjedő 10 évre való bérbeadása iránt a bustyaházai m. kir. erdőhivatalnál folyó évi november hó 28-án délelőtt 10 órakor zárt irásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Fővad: szarvas, őz, medve, vaddisznó, siketfajd.

Az irásbeli ajánlatok folyó évi november hó 27-én, délután 2 óráig nyujtandók be a bustyaházai m. kir. erdőhivatalhoz.

Kikiáltási ár 12.000 K évi haszonbér. Bánatpénz 1200 korona.

Bővebb felvilágositás nevezett m. kir. erdőhivatalnál és a földmivelésügyi minisztérium II/B. (vadászati) osztályában szerezhető.

(24) *Bustyaházai m. kir. erdőhivatal.*

Termelt gesztenyetanninfaeladás. 8767/1917. sz. — A vojnici Máv. rakodóra kifuvarozott 600 *ürm*^{3} gesztenyetanninfa zárt irásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyaláson el fog adatni.

A zárt irásbeli ajánlatok folyó évi november hó 23-án délelőtt 12 óráig a zagrebi kir. erdőigazgatóságnál nyujtandók be, ahol folyó évi november hó 24-én délelőtt 10 órakor fognak az erdőigazgatóság tanácstermében nyilvánosan felbontatni.

Részletes adatok, általános és részletes árverési feltételek, valamint ajánlati ürlapok és boritékok az alulirott erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Zagreb, 1917. évi november hóban.

(25) *Kir. erdőigazgatóság.*

Termelt harmadrangu tölgy vasuti talpfa eladása. 4890/1917. szám. — A lippai m. kir. főerdőhivatal részéről 509 darab harmadrangu Máv. szabványu tölgy vasuti talpfa, zárt irásbeli ajánlatok utján, nyilvános versenytárgyaláson fog eladatni.

Az ajánlatok 1917. évi november hó 29-én déli 12 óráig nyujtandók be a lippai m. kir. főerdőhivatalnál, ahol azok november hó 30-án délelőtt 9 órakor nyilvánosan bontatnak fel.

A készletek csoportositását, valamint a kikiáltási árakat és bánatpénzt feltüntető kimutatás, árverési, egyszersmind szerződési feltételek, ajánlati ürlapok és boriték a m. kir. főerdőhivatalnál Lippa (Temes megye) dijtalanul szerezhetők be.

Lippa, 1917. évi november hóban.

(26) *M. kir. főerdőhivatal.*

Füz- és nyárfaeladás tövön. 165928/1917. sz. — Az apatini m. kir. erdőhivatalhoz tartozó apatini és palánkai erdőgondnokságok kerületében levő 1916/17. évi 41·08 kat. hold és 1917/18. évi 92·91 kat. hold kiterjedésü vágásterületeken álló *füz- és nyárfa-anyagok*, két eladási csoportra megosztva, zárt irásbeli ajánlatok utján kerülnek eladásra.

Az irásbeli ajánlatok legkésőbben *1917. évi deczember hó 17-ik* napján délután 4 óráig nyujtandók be az apatini m. kir. erdőhivatalhoz, ahol azok a következő napon délelőtt 10 órakor nyilvánosan fognak felbontatni.

Az eladási feltételek, a részleteket feltüntető kimutatás, az ajánlati ürlapok és boritékok az apatini m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők meg.

Budapest, 1917. évi november hóban.

(27) *M. Kir. földmivelésügyi miniszter.*

Faárverési hirdetmény. 5012/1917. szám. — Pelsőcz nagyközség a 136093/1915. számu földmivelésügyi miniszteri rendelettel kapott rendkivüli fahasználati engedély alapján eladja „Nagyhegy" nevü erdejének 1071 kat. holdnyi III. tag „V" erdőrészleten található és mintegy 10.000 *ürm*^{3} vegyes, legnagyobb részben bükk-, gyertyán- és tölgyfából álló tüzifára, valamint 350 *ürm*^{3} tölgy, műfára becsült fakészletét Pelsőczön a községházánál *1917. évi november hó 26. napján d. u. 3 órakor kezdődő zárt irásbeli ajánlatok beadásával egybekötött nyilvános árverésen.*

Vevő által kitermelendő 1000-1000 *ürm*-es részletekben számbaveendő és megfizetendő fa kikiáltási ára:

a tüzifára ürméterenként 2 korona 40 fillér,

a tölgyműfára köbméterenként 20 *cm* középátmérőn alul 16 K,

„ „ „ 20 *cm* középátmérőn felül 24 K

Bánatpénz 5000 korona.

Kitermelési határidő 3 év. Az erdőne kPelsőczi vasut állomástól való távolsága 6—7 kilométer.

Zárt irásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéséig Pelsőcz község előljáróságánál, illetve az árverést vezető főszolgabiró kezéhez adandók be. Az 1 K-ás bélyeggel ellátott zárt irásbeli ajánlatokban a felajánlott egységár számokkal és szóval tisztán kiirandó. Ezenkivül tartalmazniok kell a zárt irásbeli ajánlatoknak készpénzben vagy óvadékképes állami értékpapirokban az előirt bánatpénzt, valamint azt a kijelentést, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti. Utóajánlatok és távirati ajánlatok nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek Pelsőcz község előljáróságánál és a rozsnyói m. kir. erdőgondnokságnál tekinthetők meg a hivatalos órák alatt.

Rozsnyó, 1917. évi november hó 2-án.

(28) *Főszolgabirói hivatal.*

Uradalom erdészt keres azonnali belépésre, ki kellő teoritikus és praktikus képzettséggel rendelkezik. Előnyben részesülnek, kik faértékesités körüli tapasztaltságukat igazolni tudják. Ajánlatok postán bizonyitványmásolatokkal felszerelve (melyek vissza nem küldetnek) dr. Wohl Aladár uradalmi irodájába Budapest, Király-utcza 29. szám küldendők. (29)

Erdészeti és vadászati teendőkben jártas, nagy mintagazdaságokban sok évi gyakorlatot szerzett, magyar államvizsga-oklevéllel biró erdőtiszt állását változtatni óhajtja, ezért állást keres, melyet már január hóban elfoglalhat.

Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetit. (5. II. 2.)

Tölgyrönkő és harmadrangu tölgy vasuti talpfaeladás. 8333/1917. sz. — A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság felsőrónai és rónaszék-kalváriai vasuti, valamint a Szentmihálykörtvélyes községi rakodóin készletezett 3266·23 m^3 tölgyrönkő tiz eladási csoportban, és 1064 drb., a taraczközi vasuti állomásra szállitott III. r. Máv. szabványu tölgy vasuti talpfa zárt irásbeli ajánlatok utján eladatik.

Ajánlatok 1917. évi deczember hó 10-én délután 2 óráig nyujtandók be az erdőigazgatóságnál, ahol azok másnap d. e. 10 órakor nyilvánosan fölbontatnak.

Az eladási feltételek és egyéb részletes adatok, valamint ajánlati ürlap és boriték az erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Máramarossziget, 1917. évi november hóban.

(30) *M. kir. erdőigazgatóság.*

Fenyőfaeladás. A felsőszelistyei közbirtokosság az 1917. évi deczember hó 5-én d. e. 10 órakor Felsőszelistye községházánál tartandó zárt irásbeli ajánlati versenynyel egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladja a „Jodisov" nevü erdő 5—7. osztagaiban 213·7 kat. hold erdőterületen kijelölt, megbélyegzett és folyószámmal ellátott 3334 drb. tulkoros fenyőfatörzset, amelyek a hivatalos becslés szerint 7863 m^3 műfát tartalmaznak.

Kikiáltási ár, mint hivatalosan megállapitott becsérték, 138.000 K, azaz egyszázharmincznyolczezer korona.

Bánatpénz ennek 10%-a, vagyis 13.800 K. Megkésett, avagy a feltételektől eltérő és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az árverési és szerződési feltételek a felsőszelistyei közbirtokosság elnökénél Felsőszelistyén és az izavölgyi m. kir. járási erdőgondnokságnál Máramarosszigeten megtekinthetők.

Felsőszelistye, 1917. évi november hó 7-én.

Utánnyomás nem dijaztatik.

(31) *Wlád László*
közbirt. elnök.

Fenyőszálfa- (haszonfa-), rudfa- és karóeladási hirdetmény. (Vasuti állomás melletti rakodón.) 9277/1917. szám. — A szászrégeni vasuti állomás mellett fekvő herbusi farakodón készletezett 3580·48 m^3 12—25 *cm* középátmérővel biró lucz- és alárendelt mennyiségben jegenyefenyőszálfa (haszonfa), 39904·5 folyóméter fenyőrudfa, s 2222 darab 1·6—3 *m* hosszu gömbölyü fenyőkaró, tiz eladási csoportban, zárt irásbeli versenytárgyaláson eladatik.

A zárt irásbeli ajánlatok legkésőbben 1917. évi deczember hó 11-én délutáni 2 óráig a kolozsvári m. kir. erdőigazgatósághoz benyujtandók, ahol azok másnap délelőtt 10 órakor nyilvánosan felbontatnak.

Az árverési feltételek, a részletes adatokat feltüntető kimutatás, ajánlati ürlap és boriték alulirt erdőigazgatóságnál dijmentesen beszerezhetők.

A méret- és köbözési jegyzékek itten, nemkülönben Herbuson, a mocsári m. kir. erdőgondnokság kiküldöttjénél megtekinthetők.

Kolozsvár, 1917. évi november hó 8-án.

(32) *M. kir. erdőigazgatóság.*

Kinestári vadászat bérbeadása. 4616/1917. sz. — A lippai m. kir. főerdőhivatalnak alárendelt pécskai m. kir. erdőgondnokság kezelése alatt alló 3486 kat. holdas ópécskai III. számu vadászterületnek az 1916. évi január hó 1-től 1927. évi deczember hó 31-ig terjedő tiz évre leendő bérbeadása iránt a lippai m. kir. főerdőhivatalnál folyó évi deczember hó 15-én d. e. 9 órakor zárt irásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlatok ugyanott folyó évi deczember hó 14-én déli 12 óráig nyujtandók be.

Vadállomány őz és apró vad.

Kikiáltási ár évi 1400 K.

Bánatpénz 140 K.

Bővebb felvilágositás ugy a földmivelésügyi minisztérium II/B—1. (vadászati) osztályában, valamint az alulirott főerdőhivatalnál és a pécskai m. kir. erdőgondnokságnál szerezhető.

Lippa, 1917. évi november hóban.

(33) *M. kir. főerdőhivatal.*

Erdőmérnök sok évi bő tapasztalata folytán az erdészeti s vadászati teendők minden ágában tökéletesen jártas, kitünő bizonyitványokkal, a magyar, német és tót nyelv teljes birtokában, vezető állást kerez. Jelenleg, mint rokkant, kórházban van, de bármikor fölmenthető. Ajánlatokat kér Haller hadnagy Budapest, Margitsziget, tiszti üdülő czimen. (34)

Az „Erdészeti Lapok“ 1917. évi XXI—XXII. füzetének tartalma:

Oldal

Napikérdések (A fatermelési kényszer. — A földbirtokforgalom korlátozása. — Az áterdőlések bevezetése az államilag kezelt birtokokon) 499

A m. kir. bányászati és erdészeti főiskola tanácsának emlékirata a főiskola erdészeti ágazatának székhelykérdése tárgyában (Vége következik) 504

Schmidt Károly: Olaszország fában való hiánya ... 512

FAKERESKEDELEM. Faárverési eredmények ... 519

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK. I. Meghivó az Országos Erdészeti Egyesület közgyülésére ... 524

II. Jegyzőkönyv az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának 1917. évi október hó 25-én tartott üléséről ... 525

IRODALOM. *Könyvismertetés.* Austerweil-Roth: Gyanta és Gyantatermékek termelése és feldolgozása ... 539

KÜLÖNFÉLÉK. Horváth Sándor visszavonta lemondását. — Személyi hirek. — Hősi halál. — Hirek a hadbavonult erdőtisztekről. — Kérelem az ujévi üdvözlések megváltása tárgyában. — Az előfizetési és hirdetési dijak emelkedése. — Az 1918. évi Erdészeti Zsebnaptár ára. — Legénységi állományu erdőmérnökök hadnagymérnökökké való kinevezése. — Uj fakonzerváló módszer. — A „Fakereskedelem“ szaktudósitó osztálya ... 540

Változások és kitüntetések az erdészeti szolgálat köréből ... 546

ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA. I. 3907/1917. M. E. sz. rendelet a közszükségleti célokra szükséges faanyagok kitermelésének biztosítása tárgyában ... 547

II. 3967/1917. M. E sz. rendelet a gubacsért követelhető legmagasabb ár megállapitásáról ... 548

III. 4001/1917. M. E. sz. rendelet az 5000 *kg*-ot el nem érő fa stb. küldemények szállitási engedélyhez való kötése tárgyában ... 549

Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál f. é. október hóban teljesitett befizetések ... 551

HIRDETÉSEK ... I—XV

Hirdetmény.

A magyar szent korona országai faértékesitő hivatala kebelében működő ármegállapitó bizottság ez évi november hó 5-én, 6-án és 7-én tartott üléseiben a tartalékkészletekből kiutalandó faszénnek, gömbölyü- és faragottfenyőfának, fenyőfürészárunak, kötegelt tüzifának és műszaki célokra alkalmas hulladékfának ártételeit az 1851/1917. M. E. számu rendelet 22. §-ában körülirt esetekre a következőkben állapitotta meg:

I. Faszén.

A faszénnél az ármegállapitó bizottság a következő 4 választékot és azokra a következő ártételeket állapitotta meg:

1.	Darabos retortaszén métermázsánként ...	35·— K
2.	Darabos bogsaszén, bükk- vagy gyertyánfából métermázsánként	37·50 „
3.	Darabos bogsaszén más fanemből métermázsánként	35·— „
4.	Porszén bármely fanemből és bármely módon előállitva métermázsánként	26·— „

Darabos szénnek az olyan szenet kell minősiteni, amely bármely irányban mérve, legalább 3 *cm* méretü darabokból áll; mig az ennél kisebb darabokból és törmelékekből álló szén: porszén.

Az 1851/1917. M. E. számu rendelet 26. §-ának hatodik bekezdése értelmében fizetendő raktározási dij métermázsánként 2 korona.

II. Gömbölyü fenyőfa.

1. Általános kikötések. Fanem tekintetében az itt megállapitott ártételek a lucz- és jegenyefenyőre, valamint a belföldi, de nem magashegységi származásu erdei- és feketefenyőre vonatkoznak. A méretosztályozást maga az árjegyzék tünteti fel. Minőség tekintetében ezek az árak csak műszaki célokra alkalmas, egészséges anyagokra vonatkoztathatók.

2. Ártételek gömbölyü fára:

a)	1 *m*-nél hosszabb, 8—11 *cm* középátmérőjü folyóméterenként	—·80 K
b)	1 *m*-nél hosszabb, legfeljebb 3·9 *m* hosszu, 12—25 *cm* vastag, tömörköbméterenként	62·— „
c)	2—3·9 *m* hosszu, 26—40 *cm* vastag, tömörköbméterenként	64·— „
d)	2—3·9 *m* hosszu, 41 és több *cm* vastag, tömörköbméterenként	68·— „
e)	4—12·0 *m* hosszu, 12—25 *cm* vastag, tömörköbméterenként	68·— „
f)	4—12·0 *m* hosszu, 26—40 *cm* vastag, tömörköbméterenként	70·— „
g)	4—12·0 *m* hosszu, 41 és több *cm* vastag, tömörköbméterenként	74·— „
h)	12·1 stb. *m* hosszu, 12—25 *cm* vastag, tömörköbméterenként	70·— „
i)	12·1 stb. *m* hosszu, 26—40 *cm* vastag, tömörköbméterenként	74·— „
j)	12·1 stb. *m* hosszu, 41 és több *cm* vastag, tömörköbméterenként	78·— „

Magashegységi származásu, sima erdeifenyő 20%-kal, vörösfenyő 25%-kal, havasifenyő 100%-kal drágább. A fentebb megállapitott méretbeosztástól eltérő kötött méretü faanyagok ára 15%-kal drágább, ezenfelül a tényleges válogatási és minősitési költségeket is a vevő köteles viselni. A hosszuság mindenütt 10—10 *cm*-es különbséggel mérendő, az átmérő középátmérő, kéreg nélkül két egymásra keresztirányban mért átmérő átlaga, amelyek közül egyiknek feltétlenül a legkisebb átmérőnek kell lennie.

Repülőgépgyártásra, hangfenékfának, vagy szitakávagyártásra alkalmas gömbölyü fa ára tömörköbméterenként, a válogatási költségek betudásával:

k)	3·9 *m* hosszuságig	220·— K
m)	4 *m* és ezen felüli hosszuságnál	265·— „
n)	válogatott kádárfa legalább 50 *cm* hosszu tönkökben tömörméterenként	150·— „

Raktározási dij tömörköbméterenként 4 korona.

III. Műhasábfa,

illetve műszaki célokra alkalmas hasitványok és műszaki célokra alkalmas dorongfa.

1. Közönséges áru ürköbméterenként ... ... 45·— K
2. Repülőgépgyártásra, hangfenékfának és szitakávagyártásra alkalmas hasitványok, ürköbméterenként ... ... 160·— „
3. Válogatott kádárfa ürköbméterenként... ... 80·— „

IV. Faragott fenyőfa.

6 *m*-en aluli hosszban tömörköbméterenként 124·— K, 6 *m*-en felüli hosszuságban az épületfa tömörköbmétere a hosszuság minden további folyómétere után 5 K-val drágább.

V. Fürészelt fenyőfa.

Méretek tekintetében az ármegállapitó bizottság a következő választékokat állapitotta meg:

1. Kereskedelmi méretü deszka 3·8 *m* és ezen felüli hosszuságban:

a) vékonyáru legfeljebb 17 *mm* vastag,
b) vastagáru 18 *mm* és ennél nagyobb vastagságban.

Szélesség tekintetében a vékonyáruból:

c) keskenyanyag legfeljebb 14 *cm* szélességgel,
d) szélesanyag 15 *cm* és ennél nagyobb szélességgel.

A 18 *mm* és ennél vastagabb anyagokból:

e) keskenyáru 17 *cm* szélességig,
f) szélesáru 18 *cm* és ennél nagyobb szélesség mellett.

Minőség tekintetében a kereskedelmi méretü fürészárut a bizottság a következő három választékba sorozta:

A) válogatott luczfenyő,
B) asztalosanyag, luczfenyő és válogatott jegenyefenyő,
C) épitőanyag.

2. *Rövidáru* 3·7 *m* és ennél kisebb hosszuság mellett két hosszusági osztályban és pedig:

a) 1·8 *m* hosszuságig,

b) 1·9—3·7 *m* hosszuságig és két szélességi mérettel a vastagságra való tekintet nélkül és pedig 17 *cm*-ig, továbbá 18 *cm* és ezen felül.

3. *Suly- vagy vagonáru* a szokásos kereskedelmi minősitéssel.

4. *Lécz.*

5. *Fürészelt épületfa* 5/5 *cm* keresztmérettől felfelé, két vastagsági osztálylyal, ugymint 5/5-től 12·5/12·5 *cm*-ig és 13/13 *cm*-től feljebb s három hosszusági osztálylyal, ugymint 3·5 *m* hosszuság és 3·6—6 *m* hosszuságig és 6·1 *m* hosszuságon felül.

VI.

Külön rendelésre készült fürészelt épületfa három hosszusági osztálylyal, ugymint 3·9 *m*-ig, 4—4·9 *m*-ig és 5 *m*-en felül.

VII.

Mint külön választékot állitotta be az ármegállapitó bizottság a repülőgépgyártásra, vagy hangfenékfának alkalmas fürészárut, a bányaszáldeszkát, a kötegelt tüzifát s a műszaki czélokra szánt hulladékfát.

A megállapitott ártételek a következők:

I.

Kereskedelmi méretü deszka.

A) Válogatott luczfenyő:

1. Legfeljebb 17 *mm* vastag, 14 *cm* szélességig, tömörköbméterenként	185·— K
2. Legfeljebb 17 *mm* vastag, 15 és ennél több centiméter széles, tömörköbméterenként ...	204·— „
3. 18 és ennél több *mm* vastag, 17 *cm* széles, tömörköbméterenként	180·— „
4. 18 és több *mm* vastag, 18 és több *cm* széles, tömörköbméterenként	194·— „

B) Asztalosáru:

1. Legfeljebb 17 *mm* vastag, legfeljebb 14 *cm* széles, tömörköbméterenként	150·— „
2. Legfeljebb 17 *mm* vastag, 15 és több *cm* széles, tömörköbméterenként	182·— „

3. 18 és több *mm* vastag, legfeljebb 17 *cm* széles, tömörköbméterenként ... ... 145·— K
4. 18 és több *mm* vastag, 18 és több *cm* széles, tömörköbméterenként ... ... 172·— „

C) Építőanyag:

1. Legfeljebb 17 *mm* vastag, legfeljebb 14 *cm* széles, tömörköbméterenként ... ... 132·— „
2. Legfeljebb 17 *mm* vastag, 15 és több *cm* széles, tömörköbméterenként ... ... 159·— „
3. 18 és több *mm* vastag, legfeljebb 17 *cm* széles, tömörköbméterenként ... ... 132·— „
4. 18 és több *mm* vastag, 18 és több *cm* széles, tömörköbméterenként ... ... 149·— „

II.

Rövidáru.

1. 1·8 *m*-ig hosszu, 17 *cm*-ig széles, tömörköbméterenként ... ... 115·— K
2. 1·8 *m*-ig hosszu, 18 és több *cm* széles, tömörköbméterenként ... ... 125·— „
3. 1·9—3·7 *m* hosszu, legfeljebb 17 *cm* széles, tömörköbméterenként ... ... 120·— „
4. 1·9—3·7 *m* hosszu, 18 és több *cm* széles, tömörköbméterenként ... ... 130·— „

III.

Lécz.

1. 3·7 *m* hosszig, tömörköbméterenként ... ... 120·— K
2. 3·8 *m* hosszig, tömörköbméterenként ... ... 149·— „

IV.

Suly- vagy vagonáru, tömörköbméterenként 104·— K

V.

Készleten levő fürészelt épületfa.

1. 3·5 *m* hosszuságig 5/5—12·5/12·5 *cm* keresztmetszettel, tömörköbméterenként ... 120·— K
2. 3·5 *m* hosszuságig 13/13-tól fel, keresztmetszettel, tömörköbméterenként ... ... 120·— „
3. 3·6 *m* hosszu 5/5—12·5/12·5 *cm* keresztmetszettel, tömörköbméterenként ... ... 145.— „
4. 3·6 *m* hosszu 13/13-tól fel, keresztmetszettel, tömörköbméterenként ... ... 149·— „

6 *m*-től feljebb minden folyóméterért tömörköbméterenként 5 K-val drágább.

VI.

Rendelésre készült épületfa.

1. 3·9 *m* hosszuságig tömörköbméterenként 149·— K
2. 4—4·9 *m* hosszuságig tömörköbméterenként 154·— „

5 *m* hosszuságon tul minden folyóméterért tömörköbméterenként 5 K-val több, 6 méteren felüli hosszuságu anyagok, ha a keresztmetszet mérete bármely oldalon 21 *cm*, vagy ennél nagyobb, 15%-kal magasabb ártétel ellenében.

VII.

Különleges választékok.

1. Repülőgépgyártásra, vagy hangfenékfának alkalmas fürészanyag tömörköbméterenként 360·— K
2. Bányaszéldeszka folyóméterenként ... ... —·35 „
3. Kötegelt tüzifa 50 *cm* átmérőjü, 20·5 *cm* hosszu kötegekben, kötegenként ... ... 2·30 „
4. Kötegelt tüzifa 10.000 kilogrammonként 1400·— „
5. Műszaki célokra szánt hulladékfa 10.000 kilogrammonként ... ... 1000·— „

Raktározási dij tömörköbméterenként 6 K, vasuti kocsirakományonként 120 K.

Amennyiben a fürészáru előállitásához szükséges gömbölyüfát a készlettulajdonos közforgalmu vasuton, vagy hajón, esetleg tutajba

kötve szállitotta a felfürészelés helyére, az előbbi ártételekhez jogositva van a fürészelendő anyag minden tömörköbmétere után a gömbfának vasuton, vagy hajón való szállitásánál, illetőleg a tutajozásnál felmerült, tömörköbméterenkénti költségek kétszeresét szállitási költség és raktározási dij fejében felszámitani. Ugyanezek az ártételek vonatkoznak a belföldi, de nem magashegységi származásu erdei- és feketefenyő fürészelt árura is, azzal a megszoritással, hogy ezeknél az anyagoknál I. osztályu lécz helyett I. osztályu áru értendő, mig az asztalosáru és az épitőanyag minősitése ezeknél is változatlanul fenmarad.

A magashegységi származásu erdeifenyőáru 15%-kal, veresfenyőáru 25%-kal, havasifenyőáru 100%-kal drágább.

Budapest, 1917. évi november hó 9-én.

(35) *A magyar szent korona országainak faértékesitő hivatala.*

Faeladási hirdetmény. A bucsonyi volt urbéresek (Alsó-Fehér vármegye) az 1121/1917. számu közig. gazd. albizottság engedélye alapján a Bucsonysászán az elnök lakásán 1917. évi deczember hó 4-én délelőtt 9 órakor kezdődő szó- és irásbeli nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek külön-külön eladja:

1. a „Bozu" erdeje 46 kat. holdat kitevő részében tövön álló 600 m^3-re becsült bükk átlag 100 éves bükktüzifáját (2400 K) kettőezernégyszáz korona kikiáltási ár mellett;

2. a „Magura" erdőrészben mellmagasságban mért 30—40 *cm* átmérőjü 1612 szál és 41—70 *cm* átmérőjü 409 szál, összesen 1900 m^3-re becsült haszon- és 400 m^3-re becsült tüzi jegenyefenyőfáját (17.700 K) tizenhétezerhétszáz korona kikiáltási ár mellett.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a.

Utó-, valamint távirati ajánlatok nem fogadtatnak el. A fa becsáron alól nem adatik el.

Az erdő az abrudbányai vasuti állomástól állami és törvényhatósági uton 10, illetve 6 *km* távol áll.

Árverési és szerződési feltételek az abrudbányai járási erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bucsony, 1917. évi november hó 10-én.

(36) *Dávid Sándor* s. k.
volt urb. elnök.